63 ਮੂਨਸ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਸ ਲਿਮਿਟੇਡ

(ਪਹਿਲਾਂ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।) ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4476)

ਅਪ੍ਰੈਲ 30, 2019

[ਆਰ. ਐੱਫ. ਨਰੀਮਨ ਅਤੇ ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ, ਜੇ.ਜੇ]

ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956: 5.396 ਹੋਲਡ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ: ਐਸ.396 ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31ਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ "ਕਾਨੂੰਨ" ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਕਲਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ. 14 ਜਾਂ ਕਲਾ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ 19। ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਦਾ 396 ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਲਾ 14, 19 ਅਤੇ 314।

ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956: ਐਸ.396 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਛੋਟ ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 1.396 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਾ 31.ਏ. ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਛਤਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਐਸ.396 ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਧਾਰਾ 314 ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਕੀ 5.396 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ: ਸਮੀਕਰਨ "ਕਾਨੂੰਨ", ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏਆਰਟੀ.13(3)(ਏ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ , ਨਿਯਮ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸਲਈ, ਜਦੋਂ ਸਮੀਕਰਨ "ਆਰਡਰ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਨਿਯਮ, ਨਿਯਮ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈ ਲਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਨ। ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨਹੀਂ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਸਟਮ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਆਰਡਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਖਾਸ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਲਗੇਮੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਚਾਲ-ਚਲਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਐਸ.396 ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਐਸ.396(5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਦਾ। ਕਿ ਆਰਡਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਲਾ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। 13(3)

ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956: 5.396 ਜ਼ਰੂਰੀ ਟੈਸਟ-ਆਯੋਜਤ: ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ "ਸੰਤੁਸ਼ਟ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ, ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ

ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਏਕੀਕਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956: 5.396 ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦਾ ਅਰਥ - ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, "ਜਨਹਿਤ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਜਨਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿੱਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ " ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਸੁਆਰਥੀ" ਹਿੱਤ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਜਨਹਿਤ" ਰਾਸ਼ਟਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਣ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਲੋੜੀਂਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ "ਜਨਹਿਤ" ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਖਪਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਆਮ ਲਾਭ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ x.396 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956: 5.396(3) ਏਮਲਗੇਮੇਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ-ਸ਼ੇਅਰਹੋਲਡਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ-x.396(3) ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਿਲਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਮੇਲਗੇਮੇਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਘੋਲਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਸਿੱਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਏਕੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਦੁਆਰਾ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਏਲਗੇਮੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਲੈਣਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਏਕੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ - ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਰ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਰ ਲੈਣਦਾਰ, ਸਿਰਫ "ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ "ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਜਿਸ ਪਲ, ਸ਼ੇਅਰ ਮੁੱਲ, ਅਸਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਘਟਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਮੇਲਗਾਮੇਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮੇਲਗਾਮੇਟ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਆਜ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੇ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956: xx. 396(3), 396(34) ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ, ਐਲਈ. ਐਸ.396(34), "ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ..... ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ" ਉਪ-ਧਾਰਾ (34) ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ "ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ" ਦੁਆਰਾ "ਕੀਤੇ ਗਏ" ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਥਾਰਟੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ "ਗੈਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ" ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਐਸ.396(3) ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜੋ ਜੋ ਕਿ ਐਸ.396 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (34) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਫਿਰ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ

ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956: ਐਸ.396 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ-ਐਨਐਸਈਐਲ, ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਦੀ ਇੱਕ 99.99% ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ, ਇਸਦੇ 13,000 ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 5,600 ਕਰੋੜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਸੀ, ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਐਨਐਸਈਐਲ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ) ਦੇ ਨਾਲ 3.36 ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਐਸ.396 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਵਿਚ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 5600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਐੱਫ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਨ, ਐੱਫ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ, ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇਕਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਡਿਫਾਲਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ - ਅੰਤਮ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੱਕ, 2013 ਦੀ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਹੰਗਾਮੀ ਕਦਮ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 3365 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਗਾਇਬ ਫ਼ਰਮਾਨ/ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ 88 ਕਰੋੜ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ, ਐਫ.ਟੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਮੇਲ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ, 2013 ਵਿੱਚ ਐਫਐਮਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੀ ਉਭਰਿਆ, ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ- 2014, ਇਸ ਲਈ, 2016 ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਆਰਡਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਟੈਸਟ, ਜੋ ਕਿ 5.396 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦੇ ਉਲਟ। ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ "ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਜ਼ਰੂਰੀ" "ਜਨ ਹਿੱਤ" ਦੇ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਐਸ.396 "ਜਨਹਿਤ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ। ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਸਨ - ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੈਮਾਨੇ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਜਿੱਥੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇੱਕ ਕਮੋਡਿਟੀਜ਼ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ 8.86 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਸਦੀ ਪੂੰਜੀ

ਆਈਐੱਨਆਰ 60 ਕਰੋੜ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੁੱਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਆਈਐੱਨਆਰ 51.54 ਕਰੋੜ ਦਾ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅੰਕੜਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ, 31.03 ਨੂੰ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ .2015, ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਸਾਲ ਲਈ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ ਆਈਐੱਨਆਰ 2779.94 ਕਰੋੜ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਵੀ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਐੱਫਆਈਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮਿਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ 'ਮਾਰਕੀਟੇਬਲ ਵੈਲਿਊ' ਵੀ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ, ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। 5.396(3) ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜੋ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਐਕਟ ਦੇ ਐਸ.396(3) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.396(3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਨ ਆਰਡਰ, ਇਸਲਈ, ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਐਸ.396 ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਣਾ, ਕਲਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 14.

ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਤ: 1. ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 19, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31ਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਤੀਜੇ। [ਪਰਾ 23] [61-ਏ-ਬੀ]

ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ ਰੈਨਾ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1983) 4 ਐਸਸੀਸੀ 616: [1983] 3 ਐਸਸੀਆਰ 536; ਬੁੱਢਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਨਬੀ ਬਕਸ਼ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. [1970] 2 ਐਸਸੀਆਰ 10 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

2. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਇਮਿਊਨਿਟੀ: ਧਾਰਾ 31ਏ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ "ਕਾਨੂੰਨ" ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 13(3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 13(3) ਵਿੱਚ "ਕਾਨੂੰਨ" ਵਿੱਚ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਆਰਡਰ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਰਟੀਕਲ 13(3) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 13(3)(ਏ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਕਾਨੂੰਨ" ਵਿੱਚ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਨਿਯਮ, ਨਿਯਮ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਖੇਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਸਮੀਕਰਨ "ਆਰਡਰ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਨਿਯਮ, ਨਿਯਮ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈ ਲਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਸਟਮ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਵਰਤੋਂ, ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ। ਆਰਟੀਕਲ 13(3)(ਏ) ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 31ਏ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ

"ਆਰਡਰ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਸ 24, 26, 27] [62-ਸੀ; 63-ਜੀ: 64-ਏ-ਸੀ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਸਿਨਾਮਾਈਡ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (1987) 2 ਐਸਸੀਸੀ 720 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰਾਗ ਲੀ ਐਂਡ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (1978) 3 ਐਸਸੀਸੀ 459 [1978] 3 ਐਸਸੀਆਰ 293 ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ।

3. ਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹੈ

3.1 ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ, ਧਾਰਾ 396(5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਟਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਆਰਡਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਖਾਸ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਕੁਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਮ ਆਚਰਣ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 396 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ , ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 19(1)(ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 29, 33] [67-ਡੀ-ਈ; 70-ਬੀ]

ਕੇ ।ੀ। ਸ਼ੇਫਰਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1987) 4 ਐਸਸੀਸੀ 431: [1988] 1 ਐਸਸੀਆਰ 188; ਥਾਮਸ ਡਾਨਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [1959] 1 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 274; ਹਮਦਰਦ ਦਾਵਾਖਾਨਾ (ਵਕਫ਼) ਲਾਲ ਕੁਆਂ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. [1960] 2 ਐਸਸੀਆਰ 671; ਸਕਲ ਪੇਪਰਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਕਸ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ [1962] 3 ਐਸਸੀਆਰ 842; ਅਜੈ ਹਸੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਖਾਲਿਦ ਮੁਜੀਬ ਸਹਿਰਾਵਰਦੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1981) 1 ਐਸਸੀਸੀ 722: [1981] 2 ਐਸਸੀਆਰ 79; ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਓਲੀਅਮ ਗੈਸ) (1987) 1 ਐਸਸੀਸੀ 395: [1987] 1 ਐਸਸੀਆਰ 819 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਨਿਊ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1996) 8 ਐਸਸੀਸੀ 407: 1996] 3 ਐਸਸੀਆਰ 322; ਖੱਡ ਮਾਲਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2000) 8 ਐਸਸੀਸੀ 655: [2000] 2 ਐਸਯੂਪੀਐਲ. ਐਸਸੀਆਰ 211; ਜੇ.ਕੇ. (ਬੰਬੇ) (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਕੈਸਰ-ਏ-ਹਿੰਦ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ [1969] 2 ਐਸਸੀਆਰ 866 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3.2 ਧਾਰਾ 396 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ "ਸੰਤੁਸ਼ਟ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ, ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ

ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਏਕੀਕਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਸਮਝੇ, ਭਾਵ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ "ਜਨਹਿਤ" ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰੇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਦਾ, ਲਗਭਗ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਵਿਆਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰਵ ਇੱਕ ਇਨਬਿਲਟ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਲਈ, ਅਰਥਾਤ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ ਹਰੇਕ ਸਬੰਧਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਫਿਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਭੇਜ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਣਦਾਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਵੀ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਾਰਸ ੩੪, ੩੬] [੭੪-ਸੀ-ਡੀ; 75-ਸੀ-ਐਫ]

4. "ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿੱਥੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ": ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝੀਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 42] [87-ਸੀ-ਡੀ]

ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ [1967] 1 ਐਸਸੀਆਰ 898 ਰੋਹਤਾਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਡੀ. ਅਗਰਵਾਲ [1969] 3 ਐਸਸੀਆਰ 108; ਪੱਛਮੀ ਯੂ.ਪੀ. ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪਾਵਰ ਐਂਡ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (1969) 1 ਐਸਸੀਸੀ 817: [1969] 3 ਐਸਸੀਆਰ 865; ਰਾਮਪੁਰ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ [1970] 2 ਐਸਸੀਆਰ 177; ਐਮ.ਏ. ਰਸ਼ੀਦ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ 1975] 2 ਐਸਸੀਆਰ 93; ਖੁਦੀਰਾਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (1975)। 2 ਐਸਸੀਸੀ 81: [1975] 2 ਐਸਸੀਆਰ 832; ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1994) 6 ਐਸਸੀਸੀ 651 [1994] 2 ਐਸਯੂਪੀਐਲ. ਐਸਸੀਆਰ 122; ਭੀਖੂਭਾਈ ਵਿਠਲਾਭਾਈ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2008) 4 ਐਸਸੀਸੀ 144; ਐੱਮ. ਝਾਂਗੀਰ ਭਾਟੂਸ਼ਾ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐੱਸ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1989) 2 ਐਸਯੂਪੀਐਲ. ਐਸਸੀਸੀ 201: [1989] 3 ਐਸਸੀਆਰ 356 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਤੀ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਜਗਦੰਬਾ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼ (2002) 3 ਐਸਸੀਸੀ 496: [2002] 1 ਐਸਸੀਆਰ 621- ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

5. "ਜ਼ਰੂਰੀ": ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਏਕੀਕਰਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਮਿਲਾਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। [ਪਰਾ 44] [88-ਬੀ

ਜੇ ਜੈਲਲਿਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1999) 5 ਐਸਸੀਸੀ 138: [1999] 3 ਐਸਸੀਆਰ 653 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥ ਅਈਅਰਜ਼ ਲਾਅ ਲੈਕਸੀਕਨ (4ਟੀਐਚ ਈਡੀਐੱਨ.); ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ (10 ਈਡੀਐੱਨ.) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6.1 "ਜਨਹਿਤ: ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਤੀਜੀ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਜਨ ਹਿੱਤ" ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਆਕਾਰਹੀਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਮਾਜ ਦਾ ਆਮ ਹਿੱਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਆਮ ਲਾਭ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਖਪਤ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ [ਪੈਰਾ 45, 54] [88-ਸੀ: 94-ਡੀ-ਈ

ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਜਾਧੀਰਾਜਾ ਸਰ ਕਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਦਰਭੰਗਾ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. [1952] 1 ਐਸਸੀਆਰ 889: ਮਨੀਮੇਗਲਾਈ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ (ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਆਦਿ ਦ੍ਰਾਵਿਦਰ ਭਲਾਈ (2018) 13 ਐਸਸੀਸੀ 491: [2018] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1086; ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ. (1983) 2 ਐਸਸੀਸੀ 195: [1983] 2 ਐਸਸੀਆਰ 418; ਜਨਤਾ ਦਲ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਐਸ. ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1992) 4 ਐਸਸੀਸੀ 305: [1992] 1 ਐਸਯੂਪੀਐਲ. ਐਸਸੀਆਰ 226; ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਜਾਨ ਮੁਹੰਮਦ ਉਸਮਾਨਭਾਈ ਅਤੇ ਐਨਆਰ (1986) 3 ਐਸਸੀਸੀ 20: [1986] 2 ਐਸਸੀਆਰ 700; ਬੀ.ਪੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2003) 7 ਐਸਸੀਸੀ 309: [2003] 2 ਐਸਯੂਪੀਐਲ. ਐਸਸੀਆਰ 684: ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲੀਵਰ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲੀਵਰ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1995) 1 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਸੀ 499: [1994] 4 ਐਸਯੂਪੀਐਲ. ਐਸਸੀਆਰ 723; ਬਿਹਾਰ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਸਈਅਦ ਹੁਸੈਨ ਅੱਬਾਸ ਰਿਜ਼ਵੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (2012) 13 ਐਸਸੀਸੀ 61; ਆਰ.ਆਰ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2010) 1 ਬੋਮ ਸੀਆਰ 513 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

6.2 ਤਤਕਾਲ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਕੇਸ. ਨਾ ਤਾਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਅਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਠੇਕੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ, 2013, 99% (ਅਤੇ ਈ-ਸੀਰੀਜ਼ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ), ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 46% ਐਨਐਸਈਐਲ ਦਾ ਟਰਨਓਵਰ ਅਜਿਹੇ ਪੇਅਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜੋੜੇ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਐਫਸੀਆਰਏ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਛੋਟਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਪਾਟ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਐਕਸਚੇਂਜ ਸੀ। ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਐਫਐਮਸੀ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਨੇ 10.07.2013 ਨੂੰ, ਡੀਸੀਏ ਅਤੇ ਐਫਐਮਸੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਕੋਲ ਸੰਪੱਤੀ ਵਜੋਂ ਪੂਰਾ ਸਟਾਕ ਸੀ; ਓਪਨ ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦਾ 10-20% ਮਾਰਜਿਨ ਮਨੀ ਵਜੋਂ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ 120 ਵੇਅਰਹਾਊਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਸਟਾਕ ਦੀ ਕੀਮਤ 6000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਗਲਤ ਨਿਕਲੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਵਿਚ,

ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਲਗਭਗ ਆਈਐੱਨਆਰ 5600 ਕਰੋੜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ, ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਕਰਨਾ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹ ਸਕੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਪਾਰਸ 55 ਅਤੇ 55.3, 56] [94-ਐਫ: 105-ਸੀ-ਜੀ

6.3 ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 396 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅੱਜ ਤੱਕ, ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਈਐੱਨਆਰ 3365 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਫਰਮਾਨ/ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਈਐੱਨਆਰ 835.88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਇੱਕ ਅਭੇਦ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। 2013-2014 ਵਿੱਚ ਐਫਐਮਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ, 2016 ਵਿੱਚ, ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਰਡਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ, ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਦਰਅਸਲ, ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ "ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਸ਼ਰਤ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ "ਜਨ ਹਿੱਤ" ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀਤਾ ਟੈਸਟ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 56.2] [112-ਐਫ-ਐਚ; 113-ਏ]

6.4 ਜਦੋਂ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ "ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ" ਦੇ ਉਲਟ "ਜਨਹਿਤ" ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ 12.02.2016 ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ ਆਰਡਰ ਦਿਲਚਸਪ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ "ਜਨਹਿਤ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਿਰਫ ਦੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਪੂੰਜੀ, ਅਤੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੈਮਾਨੇ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, 2013 ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਨਾਲ. ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਈਐੱਨਆਰ 5600 ਕਰੋੜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਐਫਐੱਮਸੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਮਿਤੀ 18.08.2014 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਰਾ 59] [੧੧੪-ਈ; 115-ਬੀ-ਈ]

7.1 ਐਫਐੱਮਸੀ ਦੀਆਂ "ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ 18.08.2014 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਕੀਕਤ" ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਆਈਐੱਨਆਰ 5600 ਕਰੋੜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ

ਐਨਐਸਈਐਲ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੀ ਮੂਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਸਿਰਫ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਜੋ ਕਿ ਤੱਥ ਸਿਰਫ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। 2014 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ), ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ (ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ, ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 17.12.2013 ਦੇ ਐਫਐਮਸੀ ਆਰਡਰ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲੋਸ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦਾ ਹੱਲ ਕੁਝ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਾਲ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਤੱਥ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ। ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਾਰਨ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਜੇਕਰ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਧੋਖਾਧੜੀ" 'ਤੇ ਕੋਈ "ਨਿਰਣਾਇਕ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਆਰਡਰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਹਉਮੈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਵੇਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਇਕਾਈ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੈਰੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ 'ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਬਦਲੋ' ਦਲੀਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪਰਾ 59.3] [118-ਐਫ-ਐਚ; 119-ਏ-ਐੱਫ

7.2 ਸੈਕਸ਼ਨ 396(4)(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਖਰੜਾ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਪੈਰਾ 59.4] [119-ਜੀ-ਐਚ; 120-ਏ]

ਕੁਰੁੰਦਵਾੜ ਦੇ ਗਣੇਸ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਡ. v. ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ (2006) 10 ਐਸਸੀਸੀ 645 [2006] 5 ਐਸਯੂਪੀਐਲ. ਐਸਸੀਆਰ 437 - ਵੱਖਰਾ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (1978) 1 ਐਸਸੀਸੀ 405: [1978] 2 ਐਸਸੀਆਰ 272; ਚੇਅਰਮੈਨ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਲਵੇ ਰਿਕਰੂਟਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਵੀ. ਕੇ. ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2010) 6 ਐਸਸੀਸੀ 614; ਪੀਆਰਪੀ ਨਿਰਯਾਤ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ. v. ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2014) 13 ਐਸਸੀਸੀ 692 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

8. ਸੈਕਸ਼ਨ 396(3) ਕਿਸੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਏਲਗੇਮੇਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਇੱਕ ਏਲਗੇਮੇਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ

ਉਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਸੌਲਵੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਏਲਗੇਮੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਧਾਰ ਲਈ ਗਈ ਰਕਮ, ਏਲਗੇਮੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਏਕੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਸਾਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ, ਜਦੋਂ ਏਕੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਰ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਰ ਲੈਣਦਾਰ, ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ "ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ" ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਸ਼ੇਅਰ ਮੁੱਲ, ਅਸਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਘਟਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਏਲਗੇਮੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸਦੱਸ ਜਾਂ ਅਭੇਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਹਨ। ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਦਾ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੇ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 65, 66] [126-ਜੀ-ਐਚ; 127-ਏ-ਸੀ, ਐੱਲ

ਬੱਚਾ ਐਫ. ਗੁਜ਼ਦਾਰ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ [1955] 1 ਐਸਸੀਆਰ 876: ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਐਸਕਾਰਟਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1986) 1 ਐਸਸੀਸੀ 264: [1985] 3 ਐਸਯੂਪੀਐਲ. ਐਸਸੀਆਰ 909; ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਕੇਂਦਰੀ) ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਸਟੈਂਡਰਡ ਵੈਕਿਊਮ ਆਇਲ ਕੰ.

[1966] 2 ਐਸਸੀਆਰ 367; ਮਿਹੀਰ ਐਚ. ਮਫਤਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮਫਤਲਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (1997) 1 ਐਸਸੀਸੀ 579: [1996] 6 ਐਸਯੂਪੀਐਲ. ਐਸਸੀਆਰ 1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9.1 ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 12.02.2016 ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ 31.03.2015 ਦੀ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ ਤੋਂ ਆਈਐੱਨਆਰ 8.86 ਕਰੋੜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਪੂੰਜੀ ਆਈਐੱਨਆਰ 60 ਕਰੋੜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁੱਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਆਈਐੱਨਆਰ 5154 ਕਰੋੜ ਦਾ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅੰਕੜਾ ਹੈ। . ਇਸਦੇ ਉਲਟ, 31.03.2015 ਤੱਕ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ, ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਸਾਲ ਲਈ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਆਈਐੱਨਆਰ 2779.94 ਕਰੋੜ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਸਾਲ 2007-2008 ਤੋਂ 2015-2016 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ 1000% ਤੋਂ 250% ਤੱਕ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਵੀ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਲਈ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ 'ਮਾਰਕੀਟੇਬਲ ਵੈਲਿਊ' ਵੀ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇਗੀ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਵਿੱਤੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ 24 ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਵੱਲ ਆਈਐੱਨਆਰ 5600 ਕਰੋੜ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜੋ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ

ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲਣ ਯੋਗ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ। ਪਾਰਸ 72, 731 [130-ਈ-ਜੀ; 131-ਜੀ-ਐਚ: 132-ਏ-ਬੀ

9.2 ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿੱਗਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 21.10.2014 ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ੇਅਰ ਮੁੱਲ ਜੋ ਕਿ ਆਈਐੱਨਆਰ 211.10 ਸੀ, ਦਸ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਘਟ ਕੇ ਆਈਐੱਨਆਰ 174.55 ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟਾਕ ਮਾਰਕੀਟ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਲਾਭਦਾਇਕ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 21.10.2014 ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਸੀ, ਦਸ ਦਿਨ ਬਾਅਦ. ਅੰਤਿਮ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਾ ਪਲ 12.02.2016 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 12.02.2016 ਨੂੰ ਆਈਐੱਨਆਰ 89.90 ਤੋਂ 24.02.2016 ਨੂੰ ਆਈਐੱਨਆਰ 73.90 ਅਤੇ 29.02.2016 ਨੂੰ ਆਈਐੱਨਆਰ 73.10 ਤੱਕ ਡਿੱਗ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ 01.04.2015 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਰਡਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 396(3) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤ ਅੰਤਿਮ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਇਸ ਲਈ, ਅੰਤਿਮ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਉਲਟ, ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 74] [132-ਸੀ-ਈ, ਐਚ; 133-ਏ]

9.3 ਅਪੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ, ਭਾਵ ਸੈਕਸ਼ਨ 396(3ਏ), "ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ।" ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ (3ਏ) ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ "ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ "ਨਿਯਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ"। ਜਿੱਥੇ ਨੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜੋ ਵੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ (ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ, ਇਸਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ. [ਪਰਾ 75] [133-ਬੀ-ਈ]

ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਐਲ.ਕੇ. ਰਤਨਾ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. [1986] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1049 ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [1991] 1 ਸਪਲਾਈ. ਐਸਸੀਆਰ 251; ਚਰਨ ਲਾਲ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ (1990) 1 ਐਸਸੀਸੀ 613 [1989] 2 ਐਸਯੂਪੀਐਲ. ਐਸਸੀਆਰ 597- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਜੀ. ਗਣਯੁਥਮ (1997) 7 ਐਸਸੀਸੀ 463: [1997] 3 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 549; ਓਮ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2001) 2 ਐਸਸੀਸੀ 386 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਲੀਰੀ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਵਹੀਕਲ ਬਿਲਡਰਜ਼ [1971] ਚੈ. 34- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2006] 5 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 437	ਵੱਖਰਾ	16 ਲਈ
[1978] 2 ਐਸਸੀਆਰ 272	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	16 ਲਈ
[1988] 1 ਐਸਸੀਆਰ 188	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	16 ਲਈ
[1969] 2 ਐਸਸੀਆਰ 866	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	16 ਲਈ
[1955] 1 ਐਸਸੀਆਰ 876	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	18 ਲਈ
[1997] 3 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 549	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	18 ਲਈ
[2000] 4 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 693	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	18 ਲਈ
[1967] 1 ਐਸਸੀਆਰ 898	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	19 ਲਈ
[1969] 3 ਐਸਸੀਆਰ 108	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	19 ਲਈ
[2002] 1 ਐਸਸੀਆਰ 621	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	19 ਲਈ
[1983] 3 ਐਸਸੀਆਰ 536	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	23 ਲਈ
[1970] 2 ਐਸਸੀਆਰ 10	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	23 ਲਈ
[1978] 3 ਐਸਸੀਆਰ 293	ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ	25 ਲਈ
(1987) 2 ਐਸਸੀਸੀ 720	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	27 ਲਈ
[1996] 3 ਐਸਸੀਆਰ 322	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	30 ਲਈ
[2000] 2 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 211	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ	31 ਲਈ
[1959] 1 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 274	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	33 ਲਈ
[1960] 2 ਐਸਸੀਆਰ 671	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	33 ਲਈ
[1962] 3 ਐਸਸੀਆਰ 842	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	33 ਲਈ
[1981] 2 ਐਸਸੀਆਰ 79	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	33 ਲਈ
[1987] 1 ਐਸਸੀਆਰ 819	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	33 ਲਈ
[1969] 3 ਐਸਸੀਆਰ 865	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	38 ਲਈ
[1970] 2 ਐਸਸੀਆਰ 177	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	39 ਲਈ

[1975] 2 ਐਸਸੀਆਰ 93	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	39 ਲਈ
[1975] 2 ਐਸਸੀਆਰ 832	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	39 ਲਈ
[1994] 2 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 122	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	39 ਲਈ
[2008] 4 ਐਸਸੀਸੀ 144	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	40 ਲਈ
[1989] 3 ਐਸਸੀਆਰ 356	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	41 ਲਈ
[1999] 3 ਐਸਸੀਆਰ 653	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	44 ਲਈ
[1952] 1 ਐਸਸੀਆਰ 889	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	45 ਲਈ
[2018] 13 ਐਸਸੀਸੀ 491	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	46 ਲਈ
[1983] 2 ਐਸਸੀਆਰ 418	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	47 ਲਈ
[1992] 1 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 226	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	48 ਲਈ
[1986] 2 ਐਸਸੀਆਰ 700	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	49 ਲਈ
[2003] 2 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 684	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	50 ਲਈ
[1994] 4 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 723	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	51 ਲਈ
(2012) 13 ਐਸਸੀਸੀ 61	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	52 ਲਈ
(2010) 1 ਚੰਗਾ ਸੀਆਰ 513	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	53 ਲਈ
[2010] 6 ਐਸਸੀਸੀ 614	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	64 ਲਈ
[2014] 13 ਐਸਸੀਸੀ 692	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	64 ਲਈ
[1985] 3 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 909	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	69 ਲਈ
[1966] 2 ਐਸਸੀਆਰ 367	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	70 ਲਈ
[1996] 6 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 1	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	71 ਲਈ
[1986] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1049	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	75 ਲਈ
[1991] 1 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 251	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	75 ਲਈ
[1989] 2 ਸਪਲ. ਐਸਸੀਆਰ 597	ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ	75 ਲਈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4476

2014 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2743 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ 04.12.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਨਾਲ

2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4478, 2019 ਦੀ 4477, 2019 ਦੀ 4479, 2019 ਦੀ 4481, 2019 ਦੀ 4480 ਅਤੇ 2019 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 368

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਸ.ਜੀ., ਮਿਸ. ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਏ.ਐੱਮ. ਸਿੰਘਵੀ, ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ, ਨੀਰਜ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਅਰਵਿੰਦ ਪੀ. ਦਾਤਾਰ, ਸੀਨੀਅਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮਹੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਅੰਕੁਰ ਸਹਿਗਲ, ਮਿਸ. ਮੀਸ਼ਾ ਰੋਹਤਗੀ, ਸ. ਸ਼ਨੀਨ ਪਾਰਿਖ, ਸ. ਨਮਿਤਾ ਸ਼ੈਟੀ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਸਤੀਜਾ, ਕੁ. ਤਨਵੀ ਮਨਚੰਦਾ, ਸ. ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਵੋਰਾ, ਈ.ਸੀ. ਅਗਰਵਾਲਾ, ਅਵਿਸਕਾਰ ਸਿੰਘਵੀ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਸਤੀਜਾ, ਕੁ. ਤਨਵੀ ਮਨਚੰਦਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਲਖਾਵਤ, ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਰੈਡੀ, ਅਮਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਮਿਸ. ਦੀਕਸ਼ਾ ਰਾਏ, ਸ. ਪਲਕ ਮਹਾਜਨ, ਈਸ਼ਾਨ ਬਿਸ਼ਟ, ਨਕੁਲ ਮੋਹਤਾ, ਅਰਧੇਂਦੁਮੌਲੀ ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸੌਰਭ ਕ੍ਰਿਪਾਲ, ਰਾਹੁਲ ਜੀ.ਤਨਵਾਨੀ, ਵੀ.ਸੀ. ਸ਼ੁਕਲਾ, ਵੀ.ਐਨ.ਐਲ. ਸਿੰਦੂਰਾ, ਨਿਖਿਲ ਗੋਇਲ, ਅਰਵਿੰਦ ਲਖਾਵਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਰੰਜੀਤਾ ਰੋਹਤਗੀ, ਵਿਕਾਸ ਮਹਿਤਾ, ਵਰੁਣ ਸਿੰਘ, ਕੁ. ਅਨੁਸ਼੍ਰੀ ਮੇਨਨ, ਸ. ਨੂਪੁਰ ਦੇਸਾਈ, ਸ. ਸਮੀਕਸ਼ਾ। ਗੋਦਿਆਲ, ਸ. ਸਨਮ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ, ਸ਼ੇਖਰ ਵਿਆਸ, ਰਾਜੇਸ਼ ਰੰਜਨ, ਕੁ. ਪ੍ਰਤਿਮਾ ਗੁਪਤਾ, ਅਨੂਪ ਦਾਵਨ, ਜੋਏਲ, ਮਿਸ. ਸਨਿਧਾ ਮਹਿਰਾ, ਸੁਮਿਤ ਟੈਟਰਵਾਲ, ਚਕਿਤਾਨ ਵਿਕਰਮ ਸ਼ੇਖਰ ਪਾਪਾ, ਕੁ. ਕੀਰਤੀ ਦੂਆ, ਸ. ਸੌਦਾਮਿਨੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਹੇਮੰਤ ਆਰੀਆ, ਕੁ. ਤਨੀਸ਼ਾ ਸਮੰਤਾ, ਅਨਮੋਲ ਚੰਦਨ, ਕੁ. ਸ਼ਰਧਾ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਸਾਈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਏ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ, ਡੀ.ਐਨ. ਰੇ, ਚਿਰਾਗ ਮਨੁਭਾਈ ਸ਼ਾਹ, ਕੁ. ਸੰਜਨਾ ਸੈਡੀ, ਲੋਕੇਸ਼ ਕੇ.ਚੌਧਰੀ, ਦਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਨਾਇਕ, ਕੁ. ਦਿਸ਼ਾ ਰੇ, ਸੰਜੇ ਲੋਢਾ, ਦੇਵਾਂਸ਼ੂ ਸਜਲਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਸੁਮਿਤਾ ਰੇ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਵੇਣੂਗੋਪਾਲ, ਕੁ. ਸੁਰੇਖਾ ਰਮਨ, ਸ. ਵਿਦੁਸ਼ੀ, ਅਖਿਲ ਏ. ਰਾਏ, ਮੈਸਰਜ਼ ਕੇ.ਜੇ. ਜੌਹਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਾਰੋਰੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਆਰ.ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਜੇ. 1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਬੈਚ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਲੇਵੇਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ, 63 ਮੂਨਸ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਫਟੀਆਈਐਲ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ 27.05.2016 ਨੂੰ 63 ਮੂਨਸ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ), ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪਾਟ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ 99.99% ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) "ਐਨਐਸਈਐਲ"), ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਲਗਭਗ 45% ਸ਼ੇਅਰਹੋਲਡਿੰਗ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਲਗਭਗ 43% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਲਗਭਗ 5% ਸ਼ੇਅਰਹੋਲਡਿੰਗ ਸੰਸਥਾਗਤ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਐਫ।ਐਲ ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਆਈਐੱਨਆਰ 2500 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਪਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦਲਾਲਾਂ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਪਾਰ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਲਗਭਗ 900 ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਜੋ ਕਿ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਇਸਦੀ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ, ਯਾਨੀ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਤੋਂ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਮਲਟੀ ਕਮੋਡਿਟੀਜ਼ ਐਕਸਚੇਂਜ ["ਐੱਮਸੀਐਕਸ"] ਅਤੇ

ਇਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ 2005 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਲਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਛੁਕ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। 05.06.2007 ਨੂੰ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1952 ["ਐਫਸੀਆਰਏ"] ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਛੋਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਫਸੀਆਰਏ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ 2008 ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। 27.04.2012 ਨੂੰ, ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ["ਡੀਸੀਏ"] ਨੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਾ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਦੀ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਐਫਸੀਆਰਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ 29.05.2012 ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, 12.07.2013 ਨੂੰ, ਡੀਸੀਏ ਨੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਗਲੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਿਯਤ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਫ੍ਰੀਜ਼ਿੰਗ" ਆਰਡਰ ਸੀ। 22.07.2013 ਨੂੰ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਡੀਸੀਏ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮਾ ਦਿੱਤਾ।

3. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਨਵਰੀ 2013 ਵਿੱਚ, ਐੱਮਐੱਮਟੀਸੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਉੱਦਮ, ਜੋ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੇਅਰਹਾਊਸਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਟਾਕਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਕਤ ਗੋਦਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਟਾਕ। ਜੁਲਾਈ 2013 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 13,000 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ (24 ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ) ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਲਗਭਗ ਆਈਐੱਨਆਰ 5600 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਸਨ। ਨਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਅਚਨਚੇਤ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਪਾਟ ਐਕਸਚੇਂਜ ਓਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 31.07.2013. ਫਾਰਵਰਡ ਮਾਰਕਿਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ["ਐਫਐੱਮਸੀ"] ਨੇ 12.08.2013 ਨੂੰ ਡੀਸੀਏ ਨੂੰ ਸਿਫ਼ਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੇਅਰਹਾਊਸਾਂ 'ਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ; ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ, ਭਾਵ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ 'ਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। 14.08.2013 ਨੂੰ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਨਹਾ, ਇਸਦੇ ਸੀਈਓ/ਐੱਮਡੀ, ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਓਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਟੀਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਐਨਐਸਈਐਲ 27.08.2013 ਨੂੰ, ਐਫਐੱਮਸੀ ਨੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਐਲਐਲਪੀ ਦੁਆਰਾ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਇੱਕ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ, 30.09.2013 ਨੂੰ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 209ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਸੇ ਦਿਨ, ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਵਿੰਗ ["ਈਓਡਬਲਯੂ"] ਨੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਦਲਾਲਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਡਿਪਾਜ਼ਿਟਰਜ਼ ਐਕਟ, 1999 ਦਾ ਵਿਆਜ ["ਐੱਮਪੀਡੀ ਐਕਟ"]। ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ

ਕਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 173 ਆਫ਼ 2014 ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ । ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ, 1908 ["ਸੀਪੀਸੀ"], ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ 24 ਡਿਫਾਲਟਰ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਈਐੱਨਆਰ 5600 ਕਰੋੜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ-ਧਿਰ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਈ ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਈਐੱਨਆਰ 5600 ਕਰੋੜ ਵਿੱਚੋਂ 3365 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਅਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ।

4. 17.12.2013 ਨੂੰ, 21.09.2013 ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਐਫਐੱਮਸੀ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਇਕੁਇਟੀ ਰੱਖਣ ਲਈ "ਫਿੱਟ ਅਤੇ ਉਚਿਤ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪਤਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਐੱਮਸੀX ਦੀ ਅਦਾਇਗੀਸ਼ੁਦਾ ਇਕੁਇਟੀ ਪੂੰਜੀ ਦਾ 2%। ਉਕਤ ਹੁਕਮ 2014 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 337 ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। 28.02.2014 ਨੂੰ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੰਭੀਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਤੱਥ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧੋਖਾਧੜੀ 5500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੈ। ਕਰੋੜ।

5. 06.01.2014 ਨੂੰ, ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਵਿੰਗ, ਮੁੰਬਈ, ਨੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸੀਈਓ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਿਨਹਾ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਵੇਅਰਹਾਊਸਿੰਗ ਦੇ ਮੁਖੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬੂ ਕਨਵੀ, ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ, ਮੁਦਰਾ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਕੇ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਗੁਦਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਾਮਾਨ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। .

6. 18.08.2014 ਨੂੰ, ਐੱਫ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਨੇ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 2014 ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 173, ਮਿਤੀ 02.09.2014 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਵੀ.ਸੀ. ਡਾਗਾ, ਮਿਸਟਰ ਜੇ. ਸੋਲੋਮਨ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਯੋਗੇਸ਼ ਥਾਰ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 3365 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, ਅਰਥਾਤ, ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁੱਲ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਅਵਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ 835.88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬੰਬਈ ਕੋਲ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ

7. 19.09.2014 ਨੂੰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ 05.06.2007 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਂਡ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵਜ਼ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਟਿਡ (ਐਨਸੀਡੀਈਐਕਸ) ਸਪਾਟ ਐਕਸਚੇਂਜ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ (ਏ.ਪੀ.ਐਮ.ਸੀ.) ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਛੋਟਾਂ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਡਿਲਿਵਰੀ ਜਾਂ ਸਪਾਟ ਡਿਲਿਵਰੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਦਾ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ. 15.10.2014 ਨੂੰ, ਡਾ. ਕੇ.ਪੀ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ

ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਇੱਕ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ, ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਸਾ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਦੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਨੇ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨੇ ਮਾਰਕੀਟ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕੰਪਨੀ ਨਕਦੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ. ਇਸ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 396 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 21.10.2014 ਨੂੰ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 396(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ, ਸਬੰਧਤ ਸਟੇਕਹੋਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੇ 10.11.2014 ਨੂੰ 2014 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 2743 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। 27.11.2014 ਨੂੰ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। 16.12.2014 ਨੂੰ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ 18.08.2014 ਦੀ ਐਫਐੱਮਸੀ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰਗਟਡ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 04.02.2015 ਨੂੰ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਯਥਾ-ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ, ਐਨਐਸਈਐਲ., ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਏਲਗਮੇਸ਼ਨ ਆਰਡਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ. ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ 396(3) ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 01.04.2015, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। 28.08.2015 ਨੂੰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਫਐਮਸੀ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ["ਸੇਬੀ"] ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਐਫ. 28.09.2015. ਉਸੇ ਦਿਨ, ਐਫਸੀਆਰਏ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੇਬੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਐੱਫ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਕਟ, 1992 ["ਸੇਬੀ ਐਕਟ"] ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

8. ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਪੀ. ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ, 2014 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 2743 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਦੇ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

9. 12.02.2016 ਨੂੰ, ਧਾਰਾ 396(3) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਬਣ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 28.03.2016 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 04.12.2017 ਨੂੰ, ਬਾਂਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

10. ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਕਾਸ ਸਿੰਘ, ਡਾ: ਏ.ਐਮ. ਸਿੰਘਵੀ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕਵਿਨ ਗੁਲਾਟੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਲਖਾਵਤ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਪਹਿਲਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਹੋਲਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਐਫਟੀ।, ਇਸਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ

ਸੁਤੰਤਰ ਬੋਰਡ ਹਨ, ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਫ।ਐਲ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਖਰਚੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੂੰ ਐਨਐਸਈਐਲ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਆਈਐੱਨਆਰ 84 ਕਰੋੜ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੁਆਰਾ 12.06.2015 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। 2015 ਦਾ . ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੈ ਬੰਦ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਧ-ਫੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਆਰਡਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 396 ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਕੋ ਉਦੇਸ਼ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ 'ਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਧਾਰ ਐਫਐਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੀ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਦੁਆਰਾ 2013 ਦੀ ਇੱਕ "ਫੋਰੈਂਸਿਕ" ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਅਖੌਤੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਆਡਿਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ, ਇੱਕ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੌਰਟਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਰਾਏ ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਖੋਜ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਢੁੱਕਵੀਂ ਸੀ।

11. ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਿਰਫ਼ ਐਨਐਸਈਐਲ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਫ।ਐਲ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਦੂਜਾ, ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ "ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ" ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਿਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਿਲਾਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਲਗਭਗ ਆਈਐੱਨਆਰ 2800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨੈੱਟਵਰਥ ਦੇ ਨਾਲ, ਰਲੇਵੇਂ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ੁੱਧ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 396 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਲਗੇਮੇਟਿਡ ਕੰਪਨੀ, ਯਾਨੀ, ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਖੁਦ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਡਿਫਾਲਟ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਨੂੰ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨਾਲ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਛੋਟਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੂਸਰਾ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਖੌਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ "ਜਨਹਿਤ" ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰਲੇਵੇਂ

ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ 63,000 ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

12. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਆਧਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ:

ਏ. ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ/ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਮੁੱਠ ਕਰਕੇ,

ਬੀ. ਐਫ।ਐਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੂੰ ਐਨਐਸਈਐਲ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਹਕੀਕਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਹਉਮੈ ਹੈ; ਅਤੇ

ਸੀ. ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ, ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਸਹੂਲਤ

ਮੰਨਿਆ, ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਕਾਰਨ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396(3) ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ।

13. ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੰਨਾ 1 'ਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਖੁਦ (ਏ) ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ; (ਬੀ) ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ; (ਸੀ) ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ; (ਡੀ) ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਿਪਟਾਰਾ; (ਈ) ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ (ਐਫ) ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ - ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਏਕੀਕਰਣ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31ਏ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 31ਏ(1)(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਸਿਰਫ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। , ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੀ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿਸ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੋ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, 19 ਅਤੇ 300 ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਆਰਡਰ ਐਫਐਮਸੀ ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬੇਦਾਅਵਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਅੰਤਮ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ

ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

14. ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਦੁਖੀ ਸਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। , ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਲੀ, ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਮੇਲਜਮੈਂਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਣ। ਕੰਪਨੀ, ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਤੇ, ਸਮੇਟਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ. ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਿੰਨ ਆਧਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਉਹ ਆਧਾਰ ਹਨ ਜੋ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਏ ਵਿੱਚ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ/ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਸਨ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਸਤੰਬਰ 2014. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਬੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਇੱਕ ਬਦਲਵੀਂ ਹਉਮੈ ਹੈ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਕਿ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਹਉਮੈ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਬੋਰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੈ। ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਬਦਲੀ ਹਉਮੈ ਹੈ ਹੋਰ, ਬਿਨਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਜੋ ਬਾਕੀ ਰਹੇਗਾ, ਕਾਰਨ ਸੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਥਿਤ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰਵ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਵਾਇਦ ਦਾ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ- ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰੀ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਜਨਹਿਤ" ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ "ਰਾਮ", ਅਰਥਾਤ ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੂੰ "ਸ਼ਿਆਮ" ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, 24 ਦੋਸ਼. ਡਿਫਾਲਟਰ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵੀ ਡਿਫਾਲਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਲਤੀ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਜਾਂ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31ਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14, ਅਨੁਛੇਦ 19 ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 300ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

15. ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4, ਐਨਐਸਈਐਲ ਇਨਵੈਸਟਰਸ ਐਕਸ਼ਨ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਕੋਲ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ 99.9998% ਸ਼ੇਅਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਐਨਐਸਈਐਲ. ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਸਮੂਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ.. ਐਨਐਸਈਐਲ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬੋਰਡ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੈ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਐਫਟੀ।। ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸਦੇ ਆਪਣੇ ਹੋਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ "ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਰਟੀਕਲ" ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਲੀਚਪਿਨ ਹਨ। ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ 45% ਸ਼ੇਅਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ-ਕਮ-ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਉਹ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ ਹਨ, "ਉਪਰੋਕਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਨ। ਉਹ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਆਡਿਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸਨ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀਆਂ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਿੰਟ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀਆਂ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗਾਂ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੂੰ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਈਮੇਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਊਟਬਾਕਸ ਦੁਆਰਾ ਰੂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ-ਸਮੂਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਈਮੇਲਾਂ ਨੂੰ ਰੂਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ , ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 2009 ਤੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ "ਜੋੜਾਬੱਧ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ" ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਤੱਕ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ 99% ਅਜਿਹੇ ਪੇਅਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਧੀ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਮਿਤੀ 05.06.2007, ਅਤੇ ਐਫਸੀਆਰਏ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸਦੇ ਉਲਟ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਪਾਟ ਡਿਲਿਵਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਡੀਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ 2012 ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਐੱਨਐੱਸਈਐੱਲ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਐੱਫਐੱਮਸੀ ਨੇ ਡੀਸੀਏ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਐੱਫਸੀਆਰਏ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਨੇ 10.07.2013 ਨੂੰ ਡੀਸੀਏ ਅਤੇ ਐਫਐੱਮਸੀ ਨੂੰ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਕੋਲ ਜਮਾਂਦਰੂ ਵਜੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਟਾਕ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਰਜਿਨ ਮਨੀ ਵਜੋਂ ਓਪਨ ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦਾ 10-20% ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ 120 ਵੇਅਰਹਾਊਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਸਟਾਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 6000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਇਹ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ 'ਤੇ ਆਈਐੱਨਆਰ 5600 ਕਰੋੜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। 14.08.2013 ਨੂੰ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਬੰਦੋਬਸਤ ਯੋਜਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਐਫਐੱਮਸੀ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ। ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ 8% ਤੋਂ 16% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਸਰਾਸਰ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਮਿਤੀ 21.09.2013 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਅਸਲ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਿੱਤ ਹੈ। ਐਕਸਚੇਂਜ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐਫਐੱਮਸੀ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ

17.12.2013 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਦੁੱਖ ਸੀ ਕਿ 18.08.2014 ਨੂੰ, ਐਫਐੱਮਸੀ ਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਠੱਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐੱਨਐੱਸਈਐੱਲ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਐੱਫ.ਟੀ.ਆਈ.ਆਈ. ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ਼ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਬਜ਼ਾਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਤੁਰੰਤ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨਐਸਈਐਲ ਵਰਗੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਓ। ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ, ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅੰਤਮ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਐਫ।।ਐਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 31ਏ ਦੁਆਰਾ "ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ" ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮਿਲਾਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ। 14 ਅਤੇ 19 ਪੂਰੀ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਧਾਰਾ 396 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 396(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। .

16. ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਦਿਵੇਦੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਵੀ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਏਲਗਾਮੇਟਡ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਏਕੀਕਰਨ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਵਿੱਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਰਲ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ (45%) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਵੀ ਸੇਠ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਰਤ ਸੇਠ (8%) ਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸ਼ੇਅਰ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਦੋ ਮਾਸਟਰਮਾਈਂਡਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਘੁਟਾਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 24% ਸ਼ੇਅਰ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਇਸਲਈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਇੱਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਵਾਲਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ।

ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘੁਟਾਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਬੁੱਕ ਵੈਲਯੂ ਸਿਰਫ ਆਈਐੱਨਆਰ 2/- ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੂਚੀਬੱਧ ਮੁੱਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 17.12.2013 ਦੇ ਐਫਐੱਮਸੀ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਧ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਇਹ, ਇਸ ਲਈ, ਮਾਰਕੀਟ ਤਾਕਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396(3) ਅਤੇ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਧਾਰ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਸਿਰਫ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਨੁਮਾਨ ਹਨ ਜੋ ਸਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਲੋੜ ਹੈ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 396(3) ਅਤੇ (4) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਆਰਟੀਕਲ 31ਏ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਖੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 31ਏ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ "ਜਨਹਿਤ" ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 396 ਵਿੱਚ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਵਿਥਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਗਣੇਸ਼ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਕੁਰੁੰਦਵਾੜ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (2006) 10 ਐਸਸੀਸੀ 645 ["ਗਣੇਸ਼ ਬੈਂਕ"] ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਲੇਵੇਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਮਜ਼ੋਰ ਇਕਾਈ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਸਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਗਲਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 396(3) ਵਿੱਚ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ "ਲਗਭਗ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ" ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗਣਿਤਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (1978) 1 ਐਸਸੀਸੀ 405 ["ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ"] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਲਾਗੂ ਕਰੋ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਕੁਝ ਨਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕੇ.ਆਈ. ਸ਼ੇਫਰਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (1987) 4 ਐਸਸੀਸੀ 431 ["ਕੇ.ਆਈ. ਸ਼ੈਫਰਡ"], ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 396 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਣ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇ.ਕੇ. (ਬੰਬੇ) (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਨਿਊ ਕੈਸਰ-ਇ-ਹਿੰਦ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ, [1969] 2 ਐਸਸੀਆਰ 866 [ਜੇ.ਕੇ. (ਬੰਬੇ) (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ।"], ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

17. ਸੇਬੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਦਾਤਾਰ ਨੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਦੁੱਖ ਸੀ ਕਿ ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡੀਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਫਐੱਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਾਨੂੰ 17.12.2013 ਦੇ ਐਫਐੱਮਸੀ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਐਫ।।ਐਲ ਜਾਂ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ 20.07.2015 ਦੀ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ 31.03.2015 ਦੀ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਆਈਐੱਨਆਰ 5600 ਕਰੋੜ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਐਸਜੀ ਫੰਡ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੁਲਾਈ 2013 ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਘੁਟਾਲੇ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 396 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਚੁਣਿਆ ਸੀ। ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਦੇ ਘੁਟਾਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

18. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਤਾਰੀਖਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ. ਆਪਣੇ ਛੋਟ ਆਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਡਿਲਿਵਰੀ ਜਾਂ ਸਪਾਟ ਡਿਲਿਵਰੀ ਕੰਟਰੈਕਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਕੋਲ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਇੱਕ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵੇਅਰਹਾਊਸਿੰਗ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 16.05.2011 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਗੋਦਾਮਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ 120 ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਸਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸੀ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਘੁਟਾਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੌਰਟਨ ਨੇ ਯੂ. ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡੀਟਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਈ ਅਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੌਰਟਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ। 17.12.2013 ਦੇ ਐਫਐੱਮਸੀ ਆਰਡਰ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 05.06.2007 ਦੇ ਛੋਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ 19.09.2014 ਨੂੰ ਕਮੋਡਿਟੀ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਾਟ ਡਿਲਿਵਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਛੋਟ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਪਾਟ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹੋਰ ਸਪਾਟ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੰਬੇ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਬੀਐਸਈ), ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਐਨਐਸਈ), ਅਤੇ ਐਮਸੀਐਕਸ ਨੇ ਕਮੋਡਿਟੀ ਵਪਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਪਰ ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਉਸਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਅਗਲੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵੀ. ਫੈਸਲਾ, ਅਰਥਾਤ, 31.08.2018 ਦੀ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੌਰਨਟਨ, ਐਫਐਮਸੀ, ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ

ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਸਵੈ-ਨਿਰਮਿਤ, ਇੱਕਲਾ ਕੋਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਹਿਲੂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਨਿਰੋਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਰਕ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਾਚਾ ਐਫ. ਗੁਜ਼ਦਾਰ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, [1955] 1 ਐਸਸੀਆਰ 876 [ਬਾਚਾ ਐਫ. ਗੁਜ਼ਦਾਰ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਹੋਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਸੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ "ਜਨਹਿਤ" ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਉਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ "ਜਨਹਿਤ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰੋਹਤਗੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਤਕਨੀਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਅੰਤਮ ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਜਿਸਨੇ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ। ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਟਾਕ ਅਤੇ ਕਮੋਡਿਟੀਜ਼ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਗਏ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਆਧਾਰ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਆਖਰੀ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਅਰਥਾਤ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਜੀ. ਗਣਯੁਥਮ, (1997) 7 ਐਸਸੀਸੀ 463 ਅਤੇ ਓਮ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ, (2001) 2 ਐਸਸੀਸੀ 386, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ।

19. ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਫਾਰ ਇੰਡੀਆ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅੰਤਮ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 12.02.2016 ਦਾ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਲ 2013 ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਘੁਟਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ 'ਤੇ ਕੁਝ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ, [1966] ਐਸਯੂਪੀਪੀ ਐਸਸੀਆਰ 311 ["ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼"], ਰੋਹਤਾਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਡੀ. ਅਗਰਵਾਲ, [1969] 3 ਐਸਸੀਆਰ 108 ["ਰੋਹਤਾਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼"], ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਰਣੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਇੰਨੀ ਅਨੁਚਿਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਤੀ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਜਗਦੰਬਾ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼, (2002) 3 ਐਸਸੀਸੀ 496 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵੈਡਨਸਬਰੀ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਰੂਰੀਤਾ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਮਿਤੀ 12.02.2016 ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਖੋਜਾਂ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ, ਜੇਕਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਧਾਰਾ 396 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਧੀਪੂਰਵਕ ਅਤੇ ਠੋਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਮਿਤੀ 12.02.2016.

20. ਸ਼੍ਰੀ ਨੀਰਜ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਕੁਝ ਕਥਿਤ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਟਰਸਟ ਆਫ਼ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟਰਜ਼ (ਵਿੱਤੀ ਸਥਾਪਨਾਵਾਂ) ਐਕਟ, 1999 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 01.10.2015 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਕਮੋਡਿਟੀਜ਼ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਨੂੰ "ਜਮਾਕਰਤਾ" ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਐਸਐਲਪੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ 01.11.2018 ਨੂੰ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਐਫਟੀਆਈਆਈ ਨੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਾਫੀ ਮੰਗਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਨਹਾਨੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨੇ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ "ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396(3) ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਨਬੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਆਰਬੀਆਈ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਰੁਝਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨੁਕਸਾਨ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

21. ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਏ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"31ਏ. ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਚਤ, ਈਟੀਈ (1) ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ-

(ਸੀ) ਦੋ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ

ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੇਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 14 ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ।

"ਕਾਨੂੰਨ" ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ 13(3) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"13. ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਜਾਂ ਅਪਮਾਨਿਤ ਕਾਨੂੰਨ।-

(3) ਇਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ, -

(ਏ) "ਕਾਨੂੰਨ" ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਆਰਡਰ, ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ, ਵਿਨਿਯਮ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ, ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ;

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ "ਕਾਨੂੰਨ" ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ।

22. ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 396, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"396. ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (1) ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਦ, ਧਾਰਾ 394 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 395 ਪਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉਹਨਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਹਿੱਤਾਂ, ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ, ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ;

(2) ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੰਬਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਣਾਮੀ, ਇਤਫਾਕਨ ਅਤੇ ਪੂਰਕ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਏਕੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(3) ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰੇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ (ਇੱਕ ਡਿਬੈਂਚਰ ਧਾਰਕ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ, ਲਗਭਗ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹੀ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸਲ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(3ਏ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ:

(ਏ) ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਆਰਡਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਡਰਾਫਟ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਸਬੰਧਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ,

(ਏਏ) ਉਪ-ਧਾਰਾ (3ਏ) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਣਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(5) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਹੁਕਮ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ, ਇਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।"

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਚੈਪਟਰ V ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਸਮਝੌਤਾ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ"। ਸੈਕਸ਼ਨ 391 ਤੋਂ 394 ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਸਮੇਤ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਧਾਰਾ 396 ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਲੇਵੇਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ

23. ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 14 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 31ਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਤੀਜੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਥ ਰੈਨਾ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (1983) 4 ਐਸਸੀਸੀ 616 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਐਕਟ, 1976, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 31ਏ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"9. ਆਰਟੀਕਲ 14, 19 ਅਤੇ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਏ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਕਹੀਣ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਇਕੁਇਟੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਮਨ ਰਾਓ [ਵਾਮਨ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਸੰਘ ਭਾਰਤ, (1981) 2 ਐਸਸੀਸੀ 362: ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 271: (1981) 2 ਐਸਸੀਆਰ 1] ਕਿ: "ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਨਵੀਂ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਅਤੇ ਇਤਫਾਕਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ" ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤੁਕ ਜਾਂ ਕਾਰਨ ਦੇ ਮਾਮੂਲੀ ਅਤੇ ਇਤਫਾਕਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 7(2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਵਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਚੰਗਾ ਕਰੇਗੀ। ਅਨੁਛੇਦ 31ਏ ਤਰਕ ਅਤੇ ਕਾਮਨ ਸੈਂਸ 'ਤੇ ਝਿਜਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁੱਢਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਨਬੀ ਬਕਸ਼ ਅਤੇ ਐਨਆਰ., [1970] 2 ਐਸਸੀਆਰ 10, ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਯੂ.ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਂਦਾਰੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੁਧਾਰ ਐਕਟ, 1950, ਆਯੋਜਿਤ;

ਧਾਰਾ 9 ਵਿੱਚ "ਹੋਲਡ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਇਮਾਨਦਾਰ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਨ ਕਲਿਆਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕ੍ਰਾਫੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਜਿੱਥੇ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਉਸਾਰੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ, ਹਾਸੋਹੀਣੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਅਰਥ, ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕਠੋਰ ਜਾਂ ਹਾਸੋਹੀਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।"

(ਪੰਨਾ 15-16 'ਤੇ)

ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਸੈਂਟਰਲ ਦੀ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਇਮਿਊਨਿਟੀ

24. ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 396 ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਧਾਰਾ 31ਏ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੀ ਛਤਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਧਾਰਾ 31ਏ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

25. ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਗ ਆਈਸ ਐਂਡ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (1978) 3 ਐਸਸੀਸੀ 459 ["ਪ੍ਰਾਗ ਆਈਸ ਐਂਡ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼"] ਵਿੱਚ , ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ ਤੇਲ (ਕੀਮਤ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਆਰਡਰ, 1977, ਧਾਰਾ 31ਬੀ ਦੀ ਛੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"46. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 31 ਏ ਉਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਤੋਂ (ਈ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 14, 19 ਜਾਂ 31 ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 13 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 ਬੀ ਜੋ ਕਿ ਸੀ. ਸੰਵਿਧਾਨ (ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1951 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 31ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, "ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਐਕਟ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਉਪਬੰਧ ਭਾਗ III ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੋਹਦਾ ਜਾਂ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲੇਖ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਛਤਰੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਦਾ ਲਈ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖੰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ. ਉਹਨਾਂ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ। ਧਾਰਾ 31ਬੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਘੋਰ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਚਮਕਦਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਫਲਸਫੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਤਲੀ ਪੈ ਗਈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਦੂਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 31ਬੀ ਜਿਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ

ਉਸ ਲੇਖ ਦੁਆਰਾ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ. ਲੇਖ ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਗ III ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਤੰਗ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 31ਬੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਭਾਗ III ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਆਦੇਸ਼, ਨੌਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਮੂਲ ਐਕਟ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

26. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 31ਏ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਘੁਸਪੈਠ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 31ਏ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ "ਕਾਨੂੰਨ" ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13(3) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 13(3) ਵਿੱਚ "ਕਾਨੂੰਨ" ਵਿੱਚ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਆਰਡਰ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।

27. ਆਰਟੀਕਲ 13(3) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 13(3)(ਏ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਕਾਨੂੰਨ" ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਨਿਯਮ, ਨਿਯਮ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਅਤੇ ਕਸਟਮ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਸਮੀਕਰਨ "ਆਰਡਰ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਨਿਯਮ, ਨਿਯਮ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈ ਲਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਸਟਮ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਵਰਤੋਂ, ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ। ਆਰਟੀਕਲ 13(3)(ਏ) ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਆਰਟੀਕਲ 31 ਏ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਆਰਡਰ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਪ੍ਰਾਗ ਆਈਸ ਐਂਡ ਆਇਲ ਮਿੱਲਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। v. ਸੀyਐੱਨਏਐੱਮiਡੀਈ ।ਐੱਨਡੀiਏ ਐਲਟੀਡੀ. ਏਐੱਨਡੀ ਏਐੱਨਆਰ., (1987) 2 ਐਸਸੀਸੀ 720 ["ਸੀyਐੱਨਏਐੱਮiਡੀਈ ।ਐੱਨਡੀiਏ"], ਅਰਥਾਤ, ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਉਸੇ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹੈ

28. ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ

ਹੋਏ, ਕਿ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਮਿਲੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 13 (ਏ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 31 ਏ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ "ਕਾਨੂੰਨ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। 3)(ਬੀ)

29. ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਈਨਾਮਾਈਡ ਇੰਡੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ:

7. ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਯਤਨ, 'ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਔਖਾ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਅਸੰਭਵ' ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਆਮ ਅਤੇ ਖਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ' ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਐਕਟ ਇੱਕ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਹੈ ਖਾਸ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ; ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਐਕਟ ਇੱਕ ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। 'ਵਿਧਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ' ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਖਾਸ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: 'ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਆਮ ਤੌਰ' ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਰਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਆਮ ਅਰਜ਼ੀ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵੱਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ' ਜਦਕਿ, 'ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੱਚ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਰਣਾ ਵੀ ਸਾਧਾਰਨ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਨਿਰਣਾ ਪਿਛਲੇ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਣਾ ਅਤੀਤ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

ਵਿਚ ਕੇ.ਆਈ. ਸ਼ੇਫਰਡ (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵਾਂ ਕੀਤਾ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਰਲੇਵੇਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

9. ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਛੱਤਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਾਲਵੇ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸਿਨਾਮਾਈਡ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ [(1987) 2

ਐਸਸੀਸੀ 720] ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ. ਪਰ ਕੀ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਧਾਨਕ ਹੈ?

ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਰਟੋਰੀਅਮ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ। ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈਨਰੀ VIII ਧਾਰਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 45(11) ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਇਹ ਲੋੜ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਈਨਾਮਾਈਡ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ [(1987) 2 ਐਸਸੀਸੀ 720] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 735-36)

"ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਔਖਾ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਅਸੰਭਵ' ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੋਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਆਮ ਅਤੇ ਖਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਿਕ ਐਕਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ; ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਐਕਟ ਇੱਕ ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। 'ਵਿਧਾਨ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਚਰਣ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਲਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਖਾਸ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ, ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਖਾਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਆਮ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: "ਨਿਯਮ-ਨਿਰਮਾਣ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵੱਲ ਸੇਧਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਅਰਜ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ' ਜਦਕਿ, "ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ '। ਪਰ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੱਚ ਹੋਵੇ।"

ਇਹਨਾਂ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸਾਲਵੇ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (10) ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਕੀਮ-ਫ੍ਰੇਮਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਟੈਸਟ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਲਵੇ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਧਾਨਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸਨ।"

ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਧਾਰਾ 396(5) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਆਰਡਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਖਾਸ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਆਚਰਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਆਖਰਕਾਰ, ਦੋ ਖਾਸ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

30. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਊ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ., (1996) 8 ਐਸਸੀਸੀ 407 ["ਨਿਊ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ"], ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਕੇ.ਆਈ. ਸ਼ੇਫਰਡ (ਸੁਪਰਾ). ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ (ਐਕਿਊਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਂਡ ਟਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗਜ਼) ਐਕਟ, 1980 ["ਐਕਿਊਜ਼ੀਸ਼ਨ ਐਕਟ"] ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਫਿਰ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇ.ਆਈ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ। ਸ਼ੈਫਰਡ (ਸੁਪਰਾ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

"32. ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਕੀਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸਹੀ ਹੈ। , ਇਹ ਸਵਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਲਵੇ ਨੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। (1987) 4 ਐਸਸੀਸੀ 431: 1987 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ&ਐਸ) 438: (1988) 1 ਐਸਸੀਆਰ 188] ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਆਇਆ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਰੀ ਮਟੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਹਨ (ਐਕਵਾਇਰ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗਜ਼) ਐਕਟ, 1980, ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਾਂਗ ਐਕਵਾਇਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ. ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੈਫਰਡ ਕੇਸ [(1987) 4 ਐਸਸੀਸੀ 431 1987 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ&ਐਸ) 438 (1988) 1 ਐਸਸੀਆਰ 188] ਵਿੱਚ ਰਲੇਵਾਂ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ੇਫਰਡ ਕੇਸ [(1987) 4 ਐਸਸੀਸੀ 431: 1987 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ&ਐਸ) 438:(1988) 1 ਐਸਸੀਆਰ 188] ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 45(11) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਆਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਅਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ

9 ਵਿਚਲੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਪਗਨਡ ਸਕੀਮ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹਰ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੰਸਦ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸਦਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਕੋਈ ਸੋਧ ਕਰਨ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸਕੀਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ (ਐਸ।ਸੀ)। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸਕੀਮ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਸੰਸਦਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਦਨ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸ਼ੇਫਰਡ ਕੇਸ (1987) 4 ਐਸਸੀਸੀ 431: 1987 ਐਸਸੀਸੀ (ਐਲ&ਐਸ) 438 (1988) 1 ਐਸਸੀਆਰ 188] ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਐਕਵਾਇਰ ਐਂਡ ਟਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗਜ਼ ਐਕਟ, 1980 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।"

ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396(5) ਕੇ.। ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਸ਼ੈਫਰਡ (ਸੁਪਰਾ), ਕੇ.ਆਈ. ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ. ਸ਼ੈਫਰਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਰਗ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਊ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

31. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਖੱਡ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (2000) 8 ਐਸਸੀਸੀ 655 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਪੈਰਾ 45 ਅਤੇ 55 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਲੇਅ ਵੀ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਫਿਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਂਦਾ।

32. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਜੇ.ਕੇ. ਦੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। (ਬੰਬੇ) (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ), ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 23, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 391 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹਨ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ. ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਫਿਰ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਂਦਾ।

33. ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮ ਆਚਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 396 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਧਾਰਾ 396, ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 19(1)(ਜੀ) ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ

ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਟੇਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਦੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਰੂਪ ਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਥਾਮਸ ਡਾਨਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, [1959] ਐਸਯੂਪੀਪੀ (1) ਐਸਸੀਆਰ 274 ਵਿੱਚ, ਸੁਬਾ ਰਾਓ, ਜੇ. ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:

"ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਅਲੌਕਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 13 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਘੱਟ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਸਟੀਕਤਾ ਨਾਲ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਘਟਾਈ ਗਈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਜਾਂ ਅਣਉੱਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ

ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਰਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ।"

(ਪੰਨਾ 303 ਤੇ)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਮਦਰਦ ਦਾਵਾਖਾਨਾ (ਵਕਫ਼) ਲਾਲ ਕੁਆਂ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ., [1960] 2 ਐਸਸੀਆਰ 671, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ (1) ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਧਾਰਾ 19(1)(ਏ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ; (2) ਐਕਟ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼, ਇਸਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ। ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ (3) ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸੰਕੁਚਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਹਿਜ਼ ਇਤਫਾਕ ਹੈ; ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗਾ, ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ [(1951) ਐਸਸੀਆਰ 451-455]; ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਅਖਬਾਰ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ [(1959) ਐਸਸੀਆਰ 12, 123-133]

ਇਹ ਉਹ ਰੂਪ ਜਾਂ ਇਤਫਾਕਨ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। 19(1), ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਐਕਟ ਸਿਰਫ਼ ਦਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਜੋ ਐਸ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰੋਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ 3 ਪਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਜਾਂ ਅਨੈਤਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਦਵਾਈ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਲਾ, 19(1)(ਏ) ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਤ ਜਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।"

(ਪੰਨਾ 690-691 'ਤੇ)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕਲ ਪੇਪਰਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, [1962] 3 ਐਸਸੀਆਰ 842, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

"ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਤੰਗ ਅਤੇ ਪੈਡੈਂਟਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ. ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਨੀ ਚੁਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾਗਰਿਕ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਪ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ, ਦੁਬਾਰਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ। ਦਵਾਰਕਾਦਾਸ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਬਨਾਮ ਸ਼ੋਲਾਪੁਰ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ [(1954) ਐਸਸੀਆਰ 674] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਕਟ ਦਾ ਤੱਤ ਅਤੇ ਅਮਲੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦਾ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪਦਾਰਥ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

(ਪੰਨਾ 857-858 'ਤੇ)

ਅਜੈ ਹਸੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ. v. ਖਾਲਿਦ ਮੁਜੀਬ ਸਹਿਰਾਵਰਦੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (1981) 1 ਐਸਸੀਸੀ 722 ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ:

"7. ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ "ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਜ਼" ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ, ਧਾਰਾ 12 ਵਿਚ 'ਰਾਜ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ "ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਆਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੱਤ ਦਾਅ 'ਤੇ ਹਨ, ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਯਥਾਰਥਵਾਦ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ ਦਾ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਡਾਇਗਨੈਸਟਿਕ ਟੂਲ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਫਾਰਮ ਦੀ ਹੁਣ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ. ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸੀਮਤ ਕਾਰਜ ਸਨ, ਇਹ ਆਪਣੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਰਵਾਇਤੀ ਪੁਰਾਣੇ ਸਨ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਆਗਮਨ

ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਵਧਦੇ ਗਏ, ਇਹ ਵਧਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਨਵੇਂ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਅਕਸਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਚਕਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ. ਇਹਨਾਂ ਨਵੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਵੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਯੰਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਏ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤੀਜੀ ਬਾਂਹ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੱਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨਾਲ ਹੀ, ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ-ਓਲੀਅਮ ਗੈਸ), (1987) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 395, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ:

"2. ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਦੀਵਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ

ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁੱਦੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਓਲੀਅਮ ਗੈਸ ਦਾ ਬਚਣਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਓਲੀਅਮ ਗੈਸ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਸੋਧ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉੱਠੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਦੀਵਾਨ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਹ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਟਿਕਾਊ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਬਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਉੱਚ-ਤਕਨੀਕੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾ ਸਕਦੇ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਗਰੀਬੀ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜੇ ਅਹੁਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿਆਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਐਕਸ਼ਨ ਗਰੁੱਪ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਸਗੋਂ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਕੇ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ. ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ, ਜੋ ਨਿਆਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ, ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਓਲੀਅਮ ਗੈਸ ਲੀਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ

ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਫਾਰਮ ਨੂੰ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਮਿਸਟਰ ਦੀਵਾਨ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ।"

34. ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ "ਸੰਤੁਸ਼ਟ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ, ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਏਕੀਕਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਸਮਝੇ, ਭਾਵ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ "ਜਨਹਿਤ" ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ "ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ" ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। 1960 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 65 ਦੁਆਰਾ, "ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ" ਨੂੰ "ਜਨ ਹਿੱਤ" ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ)।

35. ਮੂਲ ਧਾਰਾ 396 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨੋਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ:

"ਕਲਾਜ਼ 366-ਇਹ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਰਲੇਵਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਡਿਬੈਂਚਰ ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੀ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੇ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਲਈ ਸੰਸਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ।"

ਨੋਟਸ ਆਨ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਉਹ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ "ਕਦੇ-ਕਦੇ" ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਆਜ "ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲੋੜ" ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (ਅਰਥਾਤ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 391 ਤੋਂ 394 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲੰਮੀ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇਗੀ। . ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਧਾਰਾ 394 ਅਤੇ 395 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗੈਰ-ਰੋਧਕ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 396(1) ਵਿੱਚ।

36. ਧਾਰਾ 396(3), (3ਏ), ਅਤੇ (4) ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ. ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰੇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਕੋਲ, ਲਗਭਗ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹੀ ਹਿੱਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੋਂ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3ਏ) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (4) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ

ਅਪੀਲ ਹੈ। ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰਵ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੰਧਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਫਿਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਭੇਜ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਣਦਾਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਵੀ ਭੇਜੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

"ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਕਿੱਥੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ"

37. ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 237(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮਾਨ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਹਨ ਕਿ "ਸੈਕਸ਼ਨ 237 ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। (ਬੀ) ਦਾ ਮਤਲਬ ਰੋਹਤਾਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਿਦਾਇਤੁੱਲਾ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਅਤੇ ਸ਼ੇਲਟ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ:

"ਸੈਕਸ਼ਨ 237 (ਬੀ) (ਐਫ) ਅਤੇ (ਇਸ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਸਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਦਮਨਕਾਰੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਗਠਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਨ। ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਤੀ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ।

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵੱਲ ਲੋੜੀਂਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ ਪੀ ਜੈਨ ਬਾਰੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਏ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ੁਲਮ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਅਟਾਰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ.ਪੀ ਜੈਨ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਲਈ, ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 235 ਤੋਂ 237 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਜੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 237 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਰ ਇੱਕ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਦਾ ਮਿਆਰ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਟਾਰਨੀ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। v. ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. [(1966) ਐਸਯੂਪੀਪੀ ਐਸਸੀਆਰ 3111.

ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਕਿ

ਧਾਰਾ 237 (ਬੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਉਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਿਦਾਇਤੁੱਲਾ, ਜੇ. (ਸਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ) ਅਤੇ ਸ਼ੈਲਤ, ਜੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 237 (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਲੋੜ ਇੱਕ ਰਾਏ ਦਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਗਠਨ ਹੈ। ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ "ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ"; ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ; ਰਾਇ ਦਾ ਗਠਨ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਰਿਆ ਲਈ ਸਾਇਨ ਕੁਆ ਗੈਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੁੱਖ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੀ ਹਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੁਰਾਗ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਣ; ਸਿੱਟੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਇ ਦਾ ਗਠਨ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਾਇ ਨੂੰ ਨਿਪੁੰਨਤਾ, ਵਾਜਬਤਾ ਜਾਂ ਮੁਨਾਸਬਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਧਾਰਾ 237 (ਬੀ) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1), (ii) ਅਤੇ (iii) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਰਾਏ ਅਤੇ "ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ" ਸਮੀਕਰਨ ਇਸ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵੀ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰਾਏ ਦੇ. ਸ਼ੈਲਟ, ਜੇ. ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਰਾਏ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਛੱਡ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ; ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਨੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਇੱਕ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ, ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਮੁਧੋਲਕਰ, ਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 237 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਪਹਿਲੂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ. ਸਾਡੇ ਭਰਾ ਬਚਾਵਤ, ਜੇ., ਉਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 237 (ਬੀ) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿੱਟਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਹੈ। ਪਰ ਧਾਰਾ 237(ਬੀ) ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਬਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (ਪੰਨਾ 120-121 'ਤੇ)

"ਸੈਕਸ਼ਨ 237(6) 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 235 ਅਤੇ 236 ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 237 (ਬੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ

ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 19(1)(ਜੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਕੋਈ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਹਿਦਾਇਤੁੱਲਾ, ਜੇ. ਅਤੇ ਸ਼ੈਲਤ, ਜੇਜੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਤੀ ਹੋਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ। ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਦੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਬਣਾਇਆ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਸਵਾਲ ਵਿਚਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਏ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ।"

(ਪੰਨਾ 128-129 'ਤੇ)

38. ਪੱਛਮੀ ਯੂ.ਪੀ. ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਪਾਵਰ ਐਂਡ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਏਐੱਨਆਰ., (1969) 1 ਐਸਸੀਸੀ 817, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤੀ ਬਿਜਲੀ ਐਕਟ, 1910 ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ. 1961 ਦਾ ਐਕਟ 30, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3(2)(ਈ)(ii) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਗਰਾਂਟ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਊਰਜਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਉਹੀ ਖੇਤਰ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ "ਜਨ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ" ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਊਰਜਾ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਸਪਲਾਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ:

"11. ਅਸੀਂ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। 1961 ਦੇ ਯੂ.ਪੀ. ਐਕਟ 30 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(2)(ਈ) ਦੁਆਰਾ, ਸਰਕਾਰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੰਸਧਾਰਕ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਊਰਜਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ: ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜੇ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਊਰਜਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਬਿਜਲੀ ਊਰਜਾ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਇਸੰਸਧਾਰਕ ਨੂੰ ਊਰਜਾ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਛਾਉਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਕਿ ਸਪਲਾਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

39. ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਰੋਹਤਾਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਮਪੁਰ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਇਆ, [1970] 2 ਐਸਸੀਆਰ 177 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 326 ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਉੱਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਏਜੰਟ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਮੁੜ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2) ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ (2) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਏਜੰਟ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਨਿਯੁਕਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਦੇਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਏਜੰਟ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਏਜੰਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਏਜੰਟ ਨੇ ਉਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਅੰਤਮ ਸਾਲਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜੋ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ, ਕੁਝ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੈ। ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਬਾਰੇ ਪਾਠ ਇਹ ਦਰਸਾ ਕੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸੰਸਥਾ ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 326 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ। ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪਰ ਜੇਕਰ ਆਪਣੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ, ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪੰਨਾ 183 ਤੇ)

ਵਿੱਚ ਐਮ.ਏ.ਰਸ਼ੀਦ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ, [1975] 2 ਐਸਸੀਆਰ 93, ਰੋਹਤਾਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਰੇ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫੈਸਲੇ ਭਾਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਣ, ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਪੁੱਛਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ

ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਭੌਤਿਕ ਸਤਿਕਾਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਰਾਏ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਥ ਆਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

(ਪੰਨਾ 99 ਤੇ)

ਖੁਦੀਰਾਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ, (1975) 2 ਐਸਸੀਸੀ 81 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"9. ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਢਲੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਾੜੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਆਧਾਰ ਹਨ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ. ਸਭ ਤੋਂ ਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਬਨਾਥ ਬੈਨਰਜੀ [ਏਆਈਆਰ 1943 ਐਫਸੀ 75: 1944 ਐਫਸੀਆਰ 1:45 ਸੀਆਰ। ਐਲਜੇ 341] ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰੇਗਾ। "ਅਨੁਚਿਤ ਉਦੇਸ਼" ਦੀ ਹੋਂਦ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਾਰ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਖੁਦ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਗੋਰਧਨਦਾਸ ਭਾਣਜੀ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 ਐਸਸੀ 16: 1952 ਐਸਸੀਆਰ 135] ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੇਵਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਿਮਸ ਮੋਟਰ ਯੂਨਿਟਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੰਤਰੀ [(1946) 2 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 201] ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੁਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਮਾੜੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਗਲਤ ਟੈਸਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤ ਰਚਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ, ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ "ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਹਨ"। ਮਛਿੰਦਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ [ਏਆਈਆਰ 1950 ਐਫਸੀ 129:51 ਸੀਆਰ। ਐਲਜੇ 1480:1949 ਐਫਸੀਆਰ 827]। ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ,

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਾਹਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਤ ਕਾਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਾਂ ਢੰਗ ਜਾਂ ਹੱਦ ਤੱਕ. ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਾੜੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ [ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 72: (1964) 4 ਐਸਸੀਆਰ 733]। ਜੇਕਰ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1994) 6 ਐਸਸੀਸੀ 651 ਵਿੱਚ, ਨਵੀਨਤਮ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"77. ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ?

2. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ,

3. ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ,

4. ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ,

5. ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

(i) ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ: ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ii) ਤਰਕਹੀਣਤਾ, ਅਰਥਾਤ, ਵੇਡਨਸਬਰੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ।

(iii) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਅਣਉਚਿਤਤਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਰਫ ਵਿਆਪਕ ਆਧਾਰ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਰ. ਬਨਾਮ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਸਾਬਕਾ ਬ੍ਰਿੰਦ [(1991) 1 ਏਸੀ 696] ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਡਿਪਲੋਕ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਵਿਕਾਸ, ਅਰਥਾਤ, ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ

ਦੀ ਸੰਭਵ ਮਾਨਤਾ. ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, "ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਗਲਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ"।

40. ਭੀਖੂਭਾਈ ਵਿਠਲਾਭਾਈ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (2008) ਵਿੱਚ

4 ਐਸਸੀਸੀ 144, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਗੁਜਰਾਤ ਟਾਊਨ ਪਲੈਨਿੰਗ ਐਂਡ ਅਰਬਨ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਕਟ, 1976 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਸਮੇਤ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ , ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"20. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਰਾਏ ਹੋਵੇ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ "ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ" ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਕੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇ ਗਠਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਡਰਾਫਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਰਾਏ ਬਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਸੁਝਾਅ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਮਨੋਨੀਤ ਕਰੋ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਸਨ:

(ਏ) ਮੁੱਖ ਨਗਰ ਯੋਜਨਾਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ;

(ਅ) ਨੋਟ ਮਿਤੀ 23-4-2004 ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਿਛਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਿਛੋਕੜ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਗੁਜਰਾਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

21. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਰਾਇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਰਾਏ ਦਾ ਗਠਨ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ।

22. ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਏ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਮੁਨਾਸਬਤਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਬਣਾ ਸਕੇ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿਚ ਠੋਸ ਸੋਧ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

23. ਧਾਰਾ 17(1)(ਏ)(ii) ਦੁਆਰਾ ਪਰੋਵੀਸੋ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤੀਆ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣਾ ਇਹ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਰਤ ਰਾਏ-ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ

ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪਲਾਨ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਰਾਏ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਰਾਏ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਹੈ. ਸ਼ਬਦ "ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (i), (ii) ਅਤੇ (iii) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਈ ਕਦਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

24. ਪਰਿਵਰਤਨ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ "ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ,"। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹਨ ਪਰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਰਾਏ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਕਾਲਪਨਿਕ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਚਾਹਵਾਨ ਸੋਚ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਰਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਰਾਏ ਦਾ ਗਠਨ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ।

25. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਏ ਦਾ ਗਠਨ ਉਸ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸਮੀਕਰਨ: "ਜਿਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ" ਦੁਬਾਰਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਹੈ। "ਵਿਚਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੋਚਣਾ; ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਵਰਤੋਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਸ਼ਬਦ "ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ" ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਰੀਡਿੰਗ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਲਾਜ਼ਮੀ, ਲੋੜੀਂਦਾ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ, ਉਪਯੋਗੀ, ਇਤਫਾਕਨ ਜਾਂ ਅਨੁਕੂਲ, ਜ਼ਰੂਰੀ, ਅਟੱਲ, ਅਸੰਭਵ ਹੋਣਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਚਿਆ ਜਾਣਾ, ਅਟੱਲ। "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। (ਵੇਖੋ ਐਡਵਾਂਸਡ ਲਾਅ ਲੈਕਸੀਕਨ, ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥ ਅਈਅਰ, ਤੀਜਾ ਐਡ., 2005।)

26. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਇ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਤੀਬਰ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।"

41. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਭਾਰਤ ਲਈ ਸਾਲੀਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਸਿੱਖੇ ਗਏ, ਨੇ ਐਮ. ਝਾਂਗੀਰ ਭਾਟੂਸ਼ਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ., 1989 ਐਸਯੂਪੀਪੀ (2) ਐਸਸੀਸੀ 201, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੰਨਾ 208 'ਤੇ ਬੀਤਣ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"13. ਹੁਣ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 25(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਛੋਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ

ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਸਟੇਟ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਦਰਾਮਦਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੱਖਰਾ ਸਲੂਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਟੇਟ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕਸਟਮ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 25(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962. ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

42. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸੰਸਥਾ ਇਹ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਕਰਨਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਜਾਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗਾ।

"ਜ਼ਰੂਰੀ"

43. ਸਮੀਕਰਨ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਨੂੰ ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥ ਅਈਅਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲੈਕਸੀਕਨ (4ਟੀਐਚ ਈਡੀਐੱਨ.) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਜ਼ਰੂਰੀ. ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ, ਉੱਚਤਮ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ: ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਹੋਂਦ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ."

ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ (10ਐਚ ਈਡੀਐੱਨ.) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"ਜ਼ਰੂਰੀ, ਐਡਜ. (14ਸੀ) 1. ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਤੱਤ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੁਭਾਅ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। 2. ਅਤਿਅੰਤ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ; ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ। 3. ਅਸਲ ਹੋਂਦ ਹੋਣਾ; ਅਸਲ।"

44. ਜੇ. ਜੈਲਲਿਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (1999) 5 ਐਸਸੀਸੀ 138 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ "ਜਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ" ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ, ਲੋੜੀਂਦਾ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ" [ਪੈਰਾ 14 ਦੇਖੋ]। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਏਕੀਕਰਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਰਲੇਵਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

"ਜਨਹਿਤ"

45. ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਤੀਜੀ ਪੂਰਵ-ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਲੇਵੇਂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "ਜਨਹਿਤ" ਇੱਕ ਸਮੀਕਰਨ ਹੈ ਜੋ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਆਕਾਰਹੀਣ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੋ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ, ਸਮਾਜ ਦਾ ਆਮ ਹਿੱਤ ਹੈ [ਦੇਖੋ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਜਾਧੀਰਾਜਾ ਸਰ ਕਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਆਫ ਦਰਭੰਗਾ। ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ., [1952] 3 ਐਸਸੀਆਰ 889 ਤੇ ਪੀਪੀ. 1073-1075)।

46. ਇਹ ਮਨੀਮੇਗਲਾਈ ਬਨਾਮ ਸਪੈਸ਼ਲ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ (ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਆਦਿ ਦ੍ਰਾਵਿੜ ਭਲਾਈ, (2018) 13 ਐਸਸੀਸੀ 491 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"14. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਸਟੀਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਮ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜੱਜ ਹੋਵੇਗਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ. ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜੋ ਕਿ ਏ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਜਨਤਕ ਮਕਸਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

47. ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਐਕਟ, 1939 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ., (1983) 2 ਐਸਸੀਸੀ 195, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ:

"19. ਧਾਰਾ 43-ਏ (1) ਆਖਿਰਕਾਰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਆਮ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ। "ਜਨਹਿਤ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? "? ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਈ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਰਮਿਟਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਖਿਆ ਜੋ ਕਿਸੇ ਰੂਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਗੈਰ- ਹੋਰ ਰੂਟਾਂ ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਟੇਜ ਕੈਰੇਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਬਾਲਣ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਨ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਟ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ, ਸਟੇਜ ਕੈਰੇਜ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਆਰਥਿਕ ਦੌੜ ਜਿਸ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਸੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਭੁੱਖਮਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਆਦਿ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਚਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਾਂਗ ਸਟੇਜ ਕੈਰੇਜ ਸੇਵਾ ਚਲਾਉਣਾ ਇੱਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਉਤਪਾਦਕ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੋਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ

ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਪੂੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼, ਕਾਬਲ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਮਕੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ, ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਟ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਟੇਜ ਕੈਰੇਜਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋਵੇਗੀ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਣਗਿਣਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਾਲੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰਲੀਕਰਨ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵੱਲ ਕਿੰਨਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡ੍ਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ, ਕੰਡਕਟਰਾਂ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਸੜਕ ਅਤੇ ਰੇਲ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ, ਸੜਕੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਗੜਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ, ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੈਰ-ਆਰਥਿਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ। , ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ, ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਵਾਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ, ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਆਵਾਜਾਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗ ਆਪ੍ਰੇਟਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੌਂਪਣ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਰਗੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

48. ਜਨਤਾ ਦਲ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਐਸ. ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (1992) 4 ਐਸਸੀਸੀ 305, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਟ੍ਰਾਡਜ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ "ਜਨ ਹਿੱਤ" ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"51. ਸਟ੍ਰਾਡਜ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਭਾਗ IV (4ª ਐਡ.) ਵਿੱਚ 'ਜਨਹਿਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਜਨਹਿਤ 1. ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਆਮ ਹਿੱਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।" (ਪ੍ਰਤੀ ਕੈਮਬੇਲ ਸੀ.ਜੇ., ਆਰ. ਬਨਾਮ ਬੈੱਡਫੋਰਡਸ਼ਾਇਰ [24 ਐਲਜੇ QBੀ 84] ਵਿੱਚ)।

52. ਬਲੈਕਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ (6ਵੀਂ ਸੰਸਕਰਣ) ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਜਨਹਿਤ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕੁਝ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਕੁਝ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਲਾਕਾ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ, ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਿੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

49. ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਜਾਨ ਮੁਹੰਮਦ ਉਸਮਾਨਭਾਈ ਅਤੇ ਐਨਆਰ., (1986) 3 ਐਸਸੀਸੀ 20, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ" ਸਮੀਕਰਨ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ, ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਨੈਤਿਕਤਾ, ਸਮਾਜ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਭਲਾਈ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ IV ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ [ਪੈਰਾ 19 ਦੇਖੋ]।

50. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀ.ਪੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ., (2003) 7 ਐਸਸੀਸੀ 309, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

15. "ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ" ਵਾਕੰਸ਼ ਨੂੰ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਰਗੇ ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਹਿੰਮਤਭਾਈ ਨਰਭੇਰਾਮ ਰਾਓ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ। [ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1970 ਐਸ.ਸੀ. 1157 (1969) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 392]), ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਰਤਾ (ਆਸਾਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀਸਟਿਕਰ ਡੋਵਰਾਹ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1957 ਐਸ.ਸੀ. 414]), ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ, ਉਚਿਤ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ (ਭਾਰਤ ਸੰਘ v. ਭਾਨਾਮਲ ਗੁਲਜ਼ਾਰੀਮਲ ਲਿਮਿਟੇਡ [ਏਆਈਆਰ 1960 ਐਸਸੀ 475 1960 ਸੀਆਰਆਈ ਐਲਜੇ 664]) ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ।

51. ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲੀਵਰ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲੀਵਰ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., 1995 ਐਸਯੂਪੀਪੀ (1) ਐਸਸੀਸੀ 499, ਸਹਾਏ, ਜੇ., ਨੇ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 394 ਵਿੱਚ "ਜਨਹਿਤ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"5. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਲੇਵੇਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਰਲੇਵਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਟਰੇਟ-ਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਜੋ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਲੈਕ ਐਂਡ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

"ਕੁਝ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕੁਝ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤ ਹਨ, ਜਾਂ ਕੁਝ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਉਤਸੁਕਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਤੰਗ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ, ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਿੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਮਝ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲੋਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਰੰਗਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੋ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਵੈਧ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਫਿਰ ਵੀ ਮਾੜੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

6. ਧਾਰਾ 394 ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਜਾਂ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ "ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਟੈਸਟ" ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਸਕੀਮ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਯੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਟੈਸਟ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣਾ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣਾ, ਉਦਾਰੀਕਰਨ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਲੇਵਾਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੋਰੇ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ., ਆਰਈ [1933 ਏਐਲਐਲ ਈਆਰ ਆਰਈਪੀ 105, ਸੀਐਚ ਡੀ] ਅਤੇ ਬਗਲ ਪ੍ਰੈਸ ਲਿਮਿਟੇਡ., ਆਰਈ [1961 ਸੀਐਚ 270: (1960) 1 ਏਐਲਐਲ ਈਆਰ 768: (1960) 2 ਡਬਲਯੂਐਲਆਰ 658] ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਵਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਵਰਗ ਜਾਂ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੋ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਰਲੇਵਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਆਪਕ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

52. ਬਿਹਾਰ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਸਈਅਦ ਹੁਸੈਨ ਅੱਬਾਸ ਰਿਜ਼ਵੀ ਅਤੇ ਐਨਆਰ., (2012) 13 ਐਸਸੀਸੀ 61 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ "ਜਨ ਹਿੱਤ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

"22. ਸਮੀਕਰਨ "ਜਨ ਹਿੱਤ" ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। "ਜਨ ਹਿੱਤ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਾਰੇ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਛੋਟ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, "ਜਨਹਿਤ" ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ, ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲਚਕੀਲਾ ਹੈ ਇਹ ਉਸ ਕਨੂੰਨ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਸੰਕਲਪ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ (ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 ਐਸ.ਸੀ. 252]) ਨਾਲ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਹੈ [ਬਲੈਕਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ (8ਵੀਂ ਐਡ.)]।"

53. ਆਰ.ਆਰ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਬਨਾਮ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (2010) 1 ਬੋਮ ਸੀਆਰ 513 ਵਿੱਚ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ "ਜਨ ਹਿੱਤ" ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ (ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਸਮੂਹ, ਜਾਂ ਫਰਮ ਦੇ ਸੁਆਰਥੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ, ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ

ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਸ਼ਬਦ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਅਤੇ ਗੁਪਤਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਨੀਤੀ, ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਭਾਵੀ ਲਾਗਤਾਂ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

54. ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, "ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜਨਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿੱਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ "ਸੁਆਰਥੀ" ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ। . ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਜਨਹਿਤ" ਰਾਸ਼ਟਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਣ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਬਹੁਤ ਲੋੜੀਂਦਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ "ਜਨ ਹਿੱਤ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਖਪਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਆਮ ਲਾਭ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ।

55. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਹਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ "ਸੰਤੁਸ਼ਟ" ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ 17.12.2013 ਦੇ ਐਫਐਮਸੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

55.1 ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਦਾਅਵਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"4. ਸੀਮਾਵਾਂ

4.1 ਸਾਡੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

4.2 ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੇਖਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਡਿਟ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਆਡਿਟ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਡਿਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

4.3 ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੰਮ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਠੋਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

5. ਪਾਬੰਦੀਆਂ

5.1 ਸਾਡੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਗੁਪਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਪੂਰਵ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਐਫਐੱਮਸੀ ਕੋਲ ਸਾਡੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ

ਸੋਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੈਰੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਡੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਜਨਨ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ, ਨੁਕਸਾਨਾਂ, ਨੁਕਸਾਨਾਂ, ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ, ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਰਾਏ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਬੀ. ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ

ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਵਿੱਤ ਕਾਰੋਬਾਰ

1.1 ਐਨਐਸਈਐਲ ਐਕਸਚੇਂਜ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਇੰਡੀਅਨ ਬੁਲੀਅਨ ਮਾਰਕੀਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ('।ਬੀਐੱਮਏ') ਨੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਸਮੂਹ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ (ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਮਲਟੀ-ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ("ਐੱਮਸੀX")) 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਪਾਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ।

ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਉਦਾਹਰਨ. ।ਬੀਐੱਮਏ, ਦਲਾਲਾਂ ਦੇ ਗਾਹਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿਓਜੀਤ, ਇੰਡੀਆ-ਇਨਫੋਲਾਈਨ, ਆਨੰਦ ਰਾਠੀ

ਐਨਐਸਈਐਲ

ਆਈਐੱਨਆਰ

1+2

ਆਈਐੱਨਆਰ

ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ। ਐਨ.ਕੇ. ਪ੍ਰੋਟੀਨ, ਪੀਡੀ ਐਗਰੋਪ੍ਰੋਸੈਸਰ ਆਦਿ.

ਆਈਐੱਨਆਰ

ਟੀ+25

ਆਈਐੱਨਆਰ

ਫੰਡਿੰਗ

।ਬੀਐੱਮਏ (ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ)

ਵਪਾਰ

ਐਨਐਸਈਐਲ/।ਬੀਐੱਮਏ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ

ਦਲਾਲੀ

ਵਪਾਰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ

ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਐਕਸਚੇਂਜ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ। ਐੱਮਸੀX

1.2 ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਪਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਪੇਅਰ-ਟੂ-ਬੈਕ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਰੀਦ ਸਮਝੌਤੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੀ+2- ਭਾਵ 2-ਦਿਨ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ) ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੀ+25- ਭਾਵ 25 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਉਹੀ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਨਾਫਾ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਵਪਾਰ ਇਹ ਹੈ ਤਾਰੀਖ਼	ਤੋਂ ਈ ਨੰ	ਖਰੀਦ ਵੇਚ	ਮੈਂਬਰ ।ਡੀ ਹੈ	ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨਾਮ	ਡੀਐਲ ਐਫ00 2	ਕੰਟਰੈਕ ਟ ਕੋਡ	ਸਬ ਬ੍ਰੋਕਰ ਨੰ:	ਟਰਮੀ ਨਲ ਆਈ. ਡੀ	ਵਪਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ	ਵਪਾਰ ਕ ਮੁੱਲ
02 ਅਪ੍ਰੈਲ 2012	87	ਐੱਸ	1379 0	ਪੀ.ਡੀ. ਐਗਰੋ ਪ੍ਰੋਸੈਸੋ ਆਰ. ਐੱਸ. ਪ੍ਰਾਈਵੇ ਟ. ਲਿਮਿਟੇ ਡ	ਡੀਐਲ ਐਫ00 2	ਪੀਡੀY 1121 ਐਚਆਰ2	474	13791	2400 .00	360, 000
02 ਅਪ੍ਰੈਲ 2012	87	ਐੱਸ	1057 0	ਆਨੰਦ ਰਾਠੀ ਕਮੋਡਿ ਟੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇ ਡ	ਐਚਐੱ ਨਆਰ 320	ਪੀਡੀY 1121 ਐਚਆਰ2	232	1057 5	2400 .00	360, 000

02 ਅਪ੍ਰੈਲ 2012	87	ਐੱਸ	10570	ਆਨੰਦ ਰਾਠੀ ਕਮੋਡਿਟੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ	ਐਚਐੱਨਆਰ320	ਪੀY1121ਐਚਆਰ25	232	10575	2450.70	367,605 ਹੈ
02 ਅਪ੍ਰੈਲ 2012	87	ਐੱਸ	13790	ਪੀ.ਡੀ. ਐਗਰੋ ਪ੍ਰੋਸੈਸੋ ਆਰ. ਐੱਸ. ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਲਿਮਿਟੇਡ	ਡੀਐਲਸੀ001	ਪੀY1121ਐਚਆਰ25	474	13791	2450.70	367,605 ਹੈ

1.3 ਇਹ ਲੰਬੀ-ਅਵਧੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੀ+25) ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਤੰਬਰ 2009 ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਨਵੰਬਰ 2009 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੰਬੇ-ਮਿਆਦ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

1.4 ਵਿੱਤੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ 'ਤੇ ਕੁਝ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਟਾਂਦਰਾ

ਕਈ ਅੰਦਰੂਨੀ (ਐਨਐਸਈਐਲ) ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ, ਈ-ਮੇਲ ਡੇਟਾਬੇਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ 'ਤੇ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਕੁਝ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਉਪਜ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ 16%) ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਬ੍ਰੋਕਰੇਜ ਹਾਊਸ (ਜੀਓਜੀਤ ਕਾਮਟਰੇਡ ਲਿਮਿਟੇਡ) ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਐਨਐਸਈਐਲ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਵੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

1.5 ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਨੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਵਧਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ:

ਵਾਰ-ਵਾਰ ਡਿਫਾਲਟ: ਐਨਐਸਈਐਲ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਜਮਾਂਦਰੂ/ਪੈਸੇ ਆਦਿ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ

ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਆਵਰਤੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 2012 ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ 2013 ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 198 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੋਟਸ ਰਿਫਾਇਨਰੀਆਂ ਨੇ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਮਾਰਜਿਨ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ: ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਡਿਫਾਲਟ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਪਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਰਜਿਨ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਮਾਰਜਿਨ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਵਪਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਐਕਸਪੋਜ਼ਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 2009 ਤੋਂ 2013 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 1,800 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਰਜਿਨ ਸੀਮਾ ਛੋਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਮੈਂਬਰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਨਿਗਰਾਨੀ: ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਵੇਅਰਹਾਊਸਾਂ 'ਤੇ ਸਟਾਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਿਹਨਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਨੇ ਇੱਕ ਸਟਾਕ ਤਸਦੀਕ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਮੀਆਂ ਪਾਈਆਂ।

ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ

1.6 ।ਬੀਐੱਮਏ ਐੱਮਸੀX ਅਤੇ ਐੱਨਸੀਡੀਈX ਵਰਗੇ ਫਿਊਚਰਜ਼ ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਵਪਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵੀ ਕਾਮਟਰੇਡ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ।

ਐਸਐੱਨਪੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਐਸਐੱਨਪੀ) ।ਬੀਐੱਮਏ ਦਾ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਹੈ ਅਤੇ ਐਸਐੱਨਪੀ ਦੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਸਿਨਹਾ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਜਨੀ ਸਿਨਹਾ (ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਸੀਈਓ ਅਤੇ ਐੱਮਡੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ।ਬੀਐੱਮਏ) ਦੀ ਪਤਨੀ ਹੈ।

ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਨੂੰ ਕਾਰਵੀ ਕਾਮਟਰੇਡ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੁਆਰਾ, ਐਸਐੱਨਪੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਐੱਮਸੀX ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਪਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਅਪ੍ਰੈਲ 2012 ਤੋਂ ਐੱਮਸੀX 'ਤੇ ਕੁੱਲ ਨਾਮਾਤਰ ਮੁੱਲ/ਵਾਲਿਊਮ ਦਾ ਵਪਾਰ ਲਗਭਗ ਰੁਪਏ ਹੈ। 40,000 ਕਰੋੜ

ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਐਸਐੱਨਪੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਸਐੱਨਪੀ ਤੋਂ ਕਦੇ ਕੋਈ ਮਾਰਜਿਨ ਮਨੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। 20 ਸਤੰਬਰ 2013 ਤੱਕ, ।ਬੀਐੱਮਏ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਮਿਲਣੇ ਹਨ। ਐਸਐੱਨਪੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਪਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ 77 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ। ਕਾਫ਼ੀ ਰਕਮਾਂ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਸਐੱਨਪੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਰੁ. ਮੋਹਨ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ 10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ ਜੋ ਆਈਬੀਐਮਏ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਅੰਜਨੀ ਸਿਨਹਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਐਸਐੱਨਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਕਾਇਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

1.7 ।ਬੀਐੱਮਏ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਫੰਡਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ (5 ਅਗਸਤ 2013 ਨੂੰ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਸਮੇਤ)। ।ਬੀਐੱਮਏ ਐਨਐਸਈਐਲ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ।ਬੀਐੱਮਏ ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ 2010 ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਰਜਿਨ ਸੀਮਾ ਛੋਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਗਵਰਨੈਂਸ ਅਤੇ ਜੋਖਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

1.8 ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਬੋਰਡ ਅਜਿਹੀਆਂ 10 ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 9 ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇਕਲੌਤੀ ਕਮੇਟੀ (ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਕਮੇਟੀ) ਨੂੰ ਕਦੇ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

1.9 ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 11 ਜੂਨ 2008, 15 ਜੂਨ 2009, 25 ਮਈ 2011) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਡਿਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿੱਤੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦਾ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡੀਟਰਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਦਾ ਘੇਰਾ, ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਆਡਿਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਆਡਿਟ ਫੀਸਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ, ਲੇਖਾ ਪਰੀਖਿਅਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿੱਚ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੀਖਣ ਆਦਿ।

ਅਨੁਸਾਰੀ ਆਡਿਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡਿਟ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਆਡੀਟਰਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ।

ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਆਡਿਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਮ ਮੈਂਬਰ ਸਨ:

ਮਿਸਟਰ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ

ਮਿਸਟਰ ਜੋਸਫ ਮੈਸੀ

ਮਿਸਟਰ ਵੀ. ਹਰੀਹਰਨ

ਮਿਸਟਰ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਜਾਵਲਗੇਕਰ

1.10 31 ਮਾਰਚ 2010 ਅਤੇ 11 ਅਗਸਤ 2010 ਦੀ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ (ਐਨਐਸਈਐਲ) ਨੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਨ.ਕੇ. ਪ੍ਰੋਟੀਨ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੋਰਡ ਨੇ ਕੇਐਫਐਸਐਲ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। 14 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਕੇ. ਪ੍ਰੋਟੀਨ.

1.11 ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨੇ ਕਈ ਸੁਤੰਤਰ ਸਟੈਂਡਅਲੋਨ ਸਿਸਟਮਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਲਈ ਦਸਤੀ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਗੁੰਝਲਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵੇਅਰਹਾਊਸ (ਈਡਬਲਯੂਡੀਐੱਮਐਸ), ਸੀਐੱਨਐਸ, ਡਿਲਿਵਰੀ ਸਿਸਟਮ (ਈਐੱਮ।) ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਸਮੇਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੇ ਐੱਮ।ਐਸ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਰੂਪ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ/ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸਾਰੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮੈਨੂਅਲ ਵਰਕਸ਼ੀਟਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਿੰਟਾਂ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨੇ ਐੱਮ।ਐਸ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ।ਟੀ, ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਗਵਰਨੈਂਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਗਾਹਕ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ

1.12 ਗਾਹਕ ਦੇ ਪੈਸਿਆਂ/ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਫੰਡ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ: ਐਨਐਸਈਐਲ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਮਾਰਜਿਨ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵੱਖਰੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ। ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਲਕੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਮਿਲਿਆ (ਈ-ਮੇਲਾਂ ਸਮੇਤ) ਕਿ ਗਾਹਕ ਦੇ ਪੈਸੇ/ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਫੰਡ, ਡਿਫਾਲਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗਾਹਕ ਦੇ ਪੈਸੇ/ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਫੰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, 28 ਮਾਰਚ, 2013 ਨੂੰ, ਰੁ. ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਓਵਰਡਰਾਫਟ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ 236.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਢਵਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਅਪਰੈਲ 2012 ਤੋਂ ਜੂਨ 2013 ਤੱਕ ਗਾਹਕਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ/ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਫੰਡ ਬਕਾਇਆ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਘਾਟਾ ਸੀ। ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਵਿੱਤ ਟੀਮ ਨੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਉਠਾਇਆ ਸੀ।

ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ

1.13 ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ।

ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ 5 ਜੂਨ 2007 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਗਜ਼ਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1952 ("ਐਫਸੀਆਰਏ") ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਤੋਂ ਐਨਐਸਈਐਲ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ। ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਦੁਆਰਾ ਐਨਐਸਈਐਲ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਚਲਾਏ ਗਏ ਵਪਾਰਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਜਨਵਰੀ 2011 ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ 2013 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਐੱਫ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਨੇ ਫਾਰਵਰਡ ਟਰੇਡਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਯੋਜਨਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਕਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਤੋਂ ਕਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗੇ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਡਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਐਫਐੱਮਸੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।"

ਰਿਪੋਰਟ ਫਿਰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਪਾਰਾਂ ਲਈ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਠੇਕੇ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਸਟਾਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਗਾਹਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਸਨ ਅਤੇ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਜਮਾਂਦਰੂ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਵੇਅਰਹਾਊਸਾਂ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਨੂੰ ਗੁਦਾਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੇਅਰਹਾਊਸ

ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 16.05.2011 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਦਾਮਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਇਸਦੇ ਗੋਦਾਮ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸਨ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਤਸਦੀਕ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਤਨਦੇਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਰਸੀਦ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀ। . ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਅਰਹਾਊਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਸਲ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਡਿਲਿਵਰੀ ਅਲੋਕੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟਾਂ (ਡੀਏਆਰ) ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਡਿਲਿਵਰੀ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵੇਅਰਹਾਊਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ।

55.2. 17.12.2013 ਦੇ ਐੱਫ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਆਰਡਰ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ, ਇਸ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ:

"15. ਸੰਖੇਪ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ:- ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਇਸ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਵਿਚਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ। ਅਗਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਫਿੱਟ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਅਕਤੀ' ਵਜੋਂ।

15.1. ਨੋਟਿਸ ਨੰਬਰ 1:- ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟੇਡ (ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ): ਅਸੀਂ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਇਕੁਇਟੀ ਢਾਂਚੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ-ਕਮ-ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ। ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਉਪ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਸਫ ਮੈਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ। ਜਾਵਲਗੇਕਰ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਐੱਨ.ਐੱਸ.ਈ.ਐੱਲ. 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸੰਕਟ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਨੋਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਸਸੀਐੱਨ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ 'ਤੇ 5,500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲੰਮੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 14.7 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਉੱਤੇ ਐਫ ਟੀ।ਐਲ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਐੱਮ/ਐਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਰਾਂਟ ਥਾਰਨਟਨ ਨੇ 03.12.2013 ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਸਫ ਮੈਸੀ ਅਤੇ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਲੀਅਰੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡੀਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ।

15.1.1. ਛੋਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਵਿੱਤੀ ਰਿਟਰਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋੜੇ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ, ਉਹਨਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਜੋ ਘੱਟ ਪੂੰਜੀਕ੍ਰਿਤ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮਾੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਜਿਨ ਛੋਟ ਦੇਣਾ ਜੋ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ, ਘੱਟ ਜਾਂ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਸਟਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਵੇਅਰਹਾਊਸਿੰਗ

ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ, ਕੋਈ ਜੋਖਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਐਸਜੀਐਫ ਵਿੱਚ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਕੇਸ਼ ਪੀ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਐਫ.ਵਾਈ. ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਡੀਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸੁਚੇਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ। 2012-13 ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਿਲੀਭੁਗਤ, ਆਦਿ, ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਦੇ ਦੋ ਬੋਰਡ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸੀ. ਐਨਐਸਈਐਲ ਦਾ ਬੋਰਡ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਉਪ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੀ।

15.1.2. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ., ਇਸ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਹ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ, ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੁਪਏ ਦੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਦੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ. ਐਨਐਸਈਐਲ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ 13,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ/ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਆ 5,500 ਕਰੋੜ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦੇ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਜੋ ਐਨਐਸਈਐਲ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲੱਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਕਟ ਹਨ।

15.1.3. ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦਾ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ, ਵਸਤੂਆਂ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਆਦਿ ਦੀ ਦਲਾਲੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੇ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦਾ - ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵਜ਼ ਲਈ - ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਮੋਡਿਟੀ ਸਪਾਟ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਐਫਸੀਆਰਏ, 1952 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਮੰਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪਾਟ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਵਸਤੂਆਂ, ਇਸਦੇ ਵਪਾਰਕ ਮਾਡਲ ਨੇ ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਐਫ।।. ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐੱਮਸੀX, ਐਫਸੀਆਰਏ, 1952 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਐਫਸੀਆਰਏ, 1952 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕਿ ਇਹ ਸਪਾਟ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਐਨ.ਐਸ.ਈ.ਐਲ. ਪੇਅਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੁਆਰਾ ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਐੱਨ.ਐੱਸ.ਈ.ਐੱਲ. 'ਤੇ ਇਕ ਸਰਕਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਵਿਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਮਨੋਰਥ, ਜੋ ਕਿ ਐੱਫ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ., 1952 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਤਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ, ਐੱਫਆਈਆਈਐਲ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਜਾਇਜ਼ ਲਾਭ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਐਫਸੀਆਰਏ, 1952 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਇਸਨੇ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਛੋਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਿੱਚ ਰੁ. 5,500 ਕਰੋੜ, ਜਿਸਦਾ ਐਕਸਚੇਂਜ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ।

15.1.4. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ., ਮਲਟੀ-ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਲਿਮਟਿਡ (ਐੱਮਸੀਐਕਸ) ਵਿੱਚ ਐਂਕਰ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਮਾਨਦਾਰੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਐਫਸੀਆਰਏ, 1952 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵਜ਼ ਮਾਰਕੀਟ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ (ਐਫਟੀਆਈਐਲ) ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇੱਕ 'ਫਿੱਟ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਅਕਤੀ' ਨਹੀਂ ਹੈ। 5-ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੇ ਪੂੰਜੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐੱਮਸੀਐਕਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀਸ਼ੁਦਾ ਇਕੁਇਟੀ ਪੂੰਜੀ ਦਾ 2% ਜਾਂ ਵੱਧ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਐਫਟੀ।।., ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਪਨੀ/ਇਕਾਈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਐਫਐੱਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ / ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੋਈ ਸ਼ੇਅਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗੀ। ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ 5-ਸਾਲ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਜਿਹੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ/ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਇਕੁਇਟੀ ਪੂੰਜੀ।"

(ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ)

ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਐਫਐੱਮਸੀ ਆਰਡਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, 21.10.2014 ਦਾ ਡਰਾਫਟ ਏਕੀਕਰਨ ਆਰਡਰ ਫਿਰ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤਿਮ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 209ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 211, 217 ਅਤੇ 292ਏ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ। ਇਹ ਕੰਪਾਊਂਡੇਬਲ ਜੁਰਮ ਹਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 03.03.2016 ਅਤੇ 31.05.2016 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

55.3. ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਅਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਤੱਕ, 99% (ਅਤੇ ਈ-ਸੀਰੀਜ਼ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ), ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 46% ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਪੇਅਰਡ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜੋੜੇ ਵਾਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਐਫਸੀਆਰਏ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਛੋਟਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਨ.ਐਸ.ਈ.ਐਲ. ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਪਾਟ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਐਕਸਚੇਂਜ ਸੀ। ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਐਫਐਮਸੀ ਆਰਡਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ, 10.07.2013 ਨੂੰ, ਡੀਸੀਏ ਅਤੇ ਐਫਐਮਸੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਜਿਸ

ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਕੋਲ ਸੰਪੱਤੀ ਵਜੋਂ ਪੂਰਾ ਸਟਾਕ ਸੀ; ਓਪਨ ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦਾ 10-20% ਮਾਰਜਿਨ ਮਨੀ ਵਜੋਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ 120 ਵੇਅਰਹਾਊਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਸਟਾਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਆਈਐੱਨਆਰ 6000 ਕਰੋੜ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗਲਤ ਨਿਕਲੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੁਲਾਈ, 2013 ਵਿਚ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਲਗਭਗ ਆਈਐੱਨਆਰ 5600 ਕਰੋੜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ, ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

56. ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਕਰਨਾ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਖੁਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬੰਦੋਬਸਤ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। . ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਕੀਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹ ਸਕੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਕਿ ਇਹ ਐਫਐੱਮਸੀ ਦੀ ਅਸਲ ਚਿੰਤਾ ਸੀ, ਐਫਐੱਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ 18.08.2014 ਦੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

2. ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਡਿਫਾਲਟ ਜੋ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸੀ 31.07.2007, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਭਾਗ (ਡੀਸੀਏ) ਨੇ 6 ਅਗਸਤ, 2013 ਦੀ ਆਪਣੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਅੰਕਸ਼ੁਦਾ ॥ ਦੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੀ ਕਾਪੀ) ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦਾ ਅੱਗੇ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਫਐੱਮਸੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਿਗਰਾਨ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਗਾਤਾਰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨਾਲ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 29 ਨਵੰਬਰ, 2013 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ III ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਕਲ ਨੱਥੀ) ਨੰਬਰ 8/1/2013 (1)-ਐੱਮਡੀ-1(1)(ਸੀ)/ਸੈਟਲਮੈਂਟ (VOਐਲ.-IV) ਵਿਡੀਓ ਸੀ. ਨੇ ਐਨਐਸਈਐਲ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੈਂਬਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕਮੇਟੀ (ਐੱਮਏਸੀ) ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ।

3. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਐਫਐਮਸੀ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਪਟਾਰਾ ਯੋਜਨਾ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਠੋਸ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਡਿਫਾਲਟਰ ਮੈਂਬਰ ਬਹੁਤ ਹੌਲੀ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਐਨਐਸਈਐਲ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮਾਂ/ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਪਾਅ ਕਰਨ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਬਕਾਇਆ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੱਜ ਤੱਕ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਸਿਰਫ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। 538.56 ਕਰੋੜ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਬਕਾਏ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ। 5500 ਕਰੋੜ ਇਸ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਐਫ।ਐਲ ਤੋਂ 179.26 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਉਧਾਰ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਛੋਟੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡੇ ਗਏ ਸਨ। ਐੱਮਏਸੀ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ

ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਗੁਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਰੋਲ 'ਤੇ ਕੁੱਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 193 ਸੀ 31.07.2013 ਨੂੰ (ਜਦੋਂ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ

ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟ) ਜੋ ਕਿ 31.07.2014 ਨੂੰ 33 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ। ਦ

ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨੀਵਾਂ ਹੈ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਵੀ ਹੈ

ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਹਨ

ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਐਮਪੀਆਈਡੀ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ

ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ. ਕੰਪਨੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਬਚੀ ਹੈ

ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤ

ਸਟਾਫ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਵਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਖਰਚੇ।

ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਲਾਮੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਕੋਲ ਹੈ

ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਕਿ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ, ਕਮਜ਼ੋਰ

ਜਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚਾ, ਮਨੁੱਖ-ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਘਾਟ

ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ

ਡਿਫਾਲਟਰ ਤੋਂ ਡਿਫਾਲਟ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ

ਮੈਂਬਰ।

4. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਫਾਈਨਾਂਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ (ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ) ਦੀ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ 99.99% ਸ਼ੇਅਰ ਹਨ। ਮੂਲ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਅਰਥਾਤ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਆਪਣੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੰਬਰ 4/5/2013- ਐੱਮਕੇਟੀ-I/ਬੀ ਮਿਤੀ 17 ਦਸੰਬਰ, 2013 (ਨਕਲ IV ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੱਥੀ ਹੈ) ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਮ ਦੀ "ਫਿੱਟ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਅਕਤੀ" ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ /ਐਸ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ (ਐੱਮਸੀX ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ੇਅਰਹੋਲਡਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰ) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਸੇਫ ਮੈਸੀ ਸਾਬਕਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਜਾਵਲਗੇਕਰ ਸਾਬਕਾ ਐੱਮਡੀ ਅਤੇ ਐੱਮਸੀX ਦੇ ਸੀਈਓ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

(i) ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 14.2.1 ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਹੋਲਡਿੰਗ/ਪੇਰੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐੱਫ.ਟੀ.ਆਈ.ਆਈ. ਜੋ ਇਸਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦਾ 99.99% ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

(ii) ਪੈਰਾ 14.5.2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹੈ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਭਾਵ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ। ਐਨਐਸਈਐਲ. ਅਜਿਹੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ, ਐਫਟੀ।। ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ-ਕਮ-ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਉਪ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਸੇਫ ਮੈਸੀ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵੀ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਜਾਵਲਗੇਕਰ ਨੇ ਜੁਲਾਈ 2013 ਵਿੱਚ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਤੱਕ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣੇ ਰਹੇ;

(iii) ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 14.5.3 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀਆਂ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਿੰਟ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਐਫ।।ਐਲ ਦੀਆਂ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ/ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ;

(iv) ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 14.9.1 ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਇੱਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਸੀ। 99.9998% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਵਿਆਜ ਸੀ ਜੋ ਐੱਨਏਐਫਈਡੀ ਨੂੰ 0.0002% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਛੱਡ ਕੇ ਸੀ। ਆਰਟੀਕਲ ਆਫ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਐਨਐਸਈਐਲ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਐੱਫ.ਟੀ.ਆਈ.ਆਈ. ਜਿਸ ਨੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਬੋਰਡ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿੱਤੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

(v) ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 14.10.06 ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਰਤਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਪੇ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦੀ। .

(vi) ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 14.10.8 ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਫ।।ਐਲ ਨੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨਐਸਈਐਲ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੂਲ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ ਕੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ- ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਵਪਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗੀਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਡਿਫਾਲਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕਾਊਂਟਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਜੁੱਤੇ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖੇਗਾ।

(vii) ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 15.1.3 ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦਾ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ, ਵਸਤੂਆਂ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਦਲਾਲੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਲਗਭਗ ਪੂਰੇ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਦਿ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਐੱਨਐੱਸਈਐੱਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਰਕਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਮੰਤਵ ਜੋ ਕਿ ਐੱਫਸੀਆਰਏ, 1952 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾ ਤਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੀ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਾਭ ਲਈ ਇਸਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ।

5. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦਾ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਐਫਟੀ।। ਦੁਆਰਾ. ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੋਟਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 5,500 ਕਰੋੜ, ਜਿਸ ਨਾਲ 13,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 17 ਦਸੰਬਰ, 2013 ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਠੋਸ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡੀਟਰ ਐਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। /ਐਸ. ਗ੍ਰਾਂਟ ਥੋਰਨਟਨ ਜੋ ਕਿ ਐੱਨਐੱਸਈਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ ਕਰਨ ਲਈ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਐਫਟੀ।। ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 17 ਦਸੰਬਰ, 2013 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ, ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਸਫ। ਮੈਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਕਾਂਤ ਜਾਵਲਗੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣਨ ਲਈ ਯੋਗ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

6. ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੀ ਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਜੋਖਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਾਰਜ ਸਮੂਹ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ. ਐਫ।।ਐਲ ਵਿਖੇ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਗਤ ਢਾਂਚਾ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

7. ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ-ਕਮ-ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਈਓਡਬਲਯੂ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ ਸਨ, ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਗਨੇਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਟਰਸਟ ਆਫ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟਰਜ਼ (ਐੱਮ.ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ.) ਐਕਟ, 1999 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਨਯੋਗ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ, ਐਮ.ਪੀ.ਆਈ.ਡੀ ਐਕਟ, ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 17 ਦਸੰਬਰ, 2013 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਯਾਨੀ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੂਲ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ

8. ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਐਨਐਸਈਐਲ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਡਿਫਾਲਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਠੋਸ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ/ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਫਆਈਆਈਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਡਿਫਾਲਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਇੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਲਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(1) ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣਾ/ਮਿਲਾਉਣਾ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਂ ਜੋ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ/ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਏ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਐਨਐਸਈਐਲ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

(ii) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ / ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਐਫਟੀ।। ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵਰਕਿੰਗ ਗਰੁੱਪ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਗਤ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਕੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਹ ਪੱਤਰ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਐਫਐਮਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ, ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਇਕਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਡਿਫਾਲਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਐਫਐਮਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ "ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਥਿਤੀ" ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਲਡਿੰਗ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਲਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਪੈਸਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

56.1. ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਏਕੀਕਰਨ ਦਾ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, 12.02.2016 ਨੂੰ, ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਖੁਦ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"8.1. ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਵਿੰਗ, ਮੁੰਬਈ:

24 ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਕੁੱਲ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਰਕਮ ਹੈ। 5689.95 ਕਰੋੜ

ਰੁਪਏ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁਕਮ 4400.10 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਰੁਪਏ ਦੇ ਫਰਮਾਨ 5 ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 1233.02 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੇ 5444.31 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਟੈਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 4654.62 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਐੱਮਪੀਡੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਲਿਕਵਿਡੇਸ਼ਨ ਲਈ ਐੱਮਪੀਡੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਜਾਇਦਾਦ। ਈਓਡਬਲਯੂ ਦੁਆਰਾ ਕੁਰਕੀ ਲਈ 789.69 ਕਰੋੜ ਨੱਥੀ/ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 885.32 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕੁਰਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। 882.32 ਕਰੋੜ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐੱਮਪੀਡੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਲਿਕਵਿਡੇਸ਼ਨ ਲਈ ਐੱਮਪੀਡੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਜਾਇਦਾਦ। ਈਓਡਬਲਯੂ ਦੁਆਰਾ ਕੁਰਕੀ ਲਈ 3 ਕਰੋੜ ਨੱਥੀ/ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ;

ਐੱਮਪੀਡੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐੱਮਪੀਡੀ ਐਕਟ ਦੇ 4 ਅਤੇ 5 ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਵੀ.ਸੀ. ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 3 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਾਗਾ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਅਤੇ ਮੁਦਰੀਕਰਨ ਲਈ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ 2 ਮਾਹਰ।

ਹੁਣ ਤੱਕ 558.83 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਰੁ. ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ 379.83 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਾਪਤ/ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਰੁ. ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟੇ ਵਪਾਰੀਆਂ/ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ 179 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵੰਡੇ ਗਏ ਸਨ।

8.2 ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ:

ਈਡੀ ਨੇ ਜੁਰਮ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। 25 ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਨੂੰ 3973.83 ਕਰੋੜ;

ਈਡੀ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। 12 ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 837.01 ਕਰੋੜ;

ਪੀਐਮਐਲਏ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਸੋਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਈਡੀ ਦੁਆਰਾ ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

8.3 ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਏਜੰਸੀਆਂ. ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ..

56.2. ਅਗਸਤ 2014 ਵਿੱਚ ਐੱਫ.ਐੱਮ.ਸੀ. ਨੂੰ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ, ਅੰਤਮ ਏਲਗੇਮੇਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2013 ਦੀ "ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਥਿਤੀ" ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਹੰਗਾਮੀ ਕਦਮ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ, ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅੱਜ ਤੱਕ, ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਈਐੱਨਆਰ 3365 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਫਰਮਾਨ/ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਈਐੱਨਆਰ 835.88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਈ.ਐਲ. ਇਸ ਲਈ, ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ

ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਉਭਰਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਰੂਰੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 2013-2014 ਵਿੱਚ ਐਫਐੱਮਸੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 2016 ਵਿੱਚ, ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਰਡਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ, ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ "ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਸ਼ਰਤ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ "ਜਨਹਿਤ" ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਟੈਸਟ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

57. ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਐਫਟੀII, ਨੇ 04.07.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ 28.03.2016 ਦੇ ਆਪਣੇ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹਰੇਕ ਲਈ 50 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਪਾਉਣ ਲਈ। ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2016-2017 ਤੋਂ 2018-2019 ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"293] ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਅੰਤਮ ਸੁਣਵਾਈ ਕਾਫ਼ੀ ਅੱਗੇ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਨੇ 4 ਜੁਲਾਈ 2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇ 28 ਮਾਰਚ 2016 ਦੇ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ, ਅਰਥਾਤ, ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2016-17 ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2018-19, ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ; .

294] 4 ਜੁਲਾਈ 2017 ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰੁਕ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਐਫਐੱਮਸੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਐਫ.ਟੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਲਗਭਗ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਨਾਲ 109 ਕਰੋੜ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਲਈ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੇ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁੱਲ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। 1200 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁਕਮ 5444.31 ਕਰੋੜ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਕਟ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

295] ਜੇਕਰ ਮਿਸਟਰ ਚਿਨੋਏ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਜਾਂ ਉਸ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਫਿਰ, ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ., ਦੇਰ ਨਾਲ ਬਣੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐੱਫ.ਟੀ.ਆਈ.ਆਈ. 28 ਮਾਰਚ 2016 ਦਾ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ, ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੂਰ, ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ, ਆਪਣੇ ਆਪ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਡਿਫਾਲਟਰ 4 ਜੁਲਾਈ 2017 ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਅਤੇ 28 ਮਾਰਚ 2016 ਦਾ ਮਤਾ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਹਕੀਕਤਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਤਫਾਕਨ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਹੈ।

(ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ)

58. ਉਪਰੋਕਤ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰੁਕ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਐਨਐਸਈਐਲ ਕੋਲ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੇ 11.04.2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ-ਕਮ-ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਨਐਸਈਐਲ ਵਿੱਚ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਪਵੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਅਤੇ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਐਫਟੀ।। ਨੂੰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ.

59. ਜਦੋਂ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ "ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ" ਦੇ ਉਲਟ "ਜਨਹਿਤ" ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ 12.02.2016 ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ ਆਰਡਰ ਦਿਲਚਸਪ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ, ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਹਿੱਤ...

ਓਪਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਪੈਰਾ 2.14.2 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"2.14.2 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਫਐਮਸੀ ਅਤੇ ਡੀਈਏ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਨੂੰ ਐਫ।।ਐਲ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ"

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ "ਜਨਹਿਤ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਿਰਫ ਦੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੈਮਾਨੇ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, 2013 ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਨਾਲ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫਐੱਮਸੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਬਾਕੀ ਕ੍ਰਮ ਦੇ

ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਲਾਨ ਕ੍ਰਮ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਉੱਚ-ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਆਈਐੱਨਆਰ 5600 ਕਰੋੜ ਦਾ ਬਕਾਇਆ, ਜਿਸਦਾ ਐਫਐੱਮਸੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਮਿਤੀ 18.08.2014 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਡਰ ਦੇ ਦੋ ਪੈਰਿਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਪੈਰਾ 2.13.2 ਅਤੇ 2.13.3, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ:

"2.13.2. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰੋਤ, ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਂ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਹਾਰਕ, ਟਿਕਾਊ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਫ।।ਐਲ ਕੋਲ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਰੋਤ ਹਨ।

2.13.3. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਐਫਐੱਮਸੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਮਿਤੀ 18-08-2014 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ (ਡੀਈਏ) ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ, ਐਫਐੱਮਸੀ ਨੇ ਰਲੇਵੇਂ/ਏਕੀਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਹੈ ਐਫਟੀ।। ਨਾਲ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦਾ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ/ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਐਨਐਸਈਐਲ 'ਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਏ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਐਨਐਸਈਐਲ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।"

59.1. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਆਧਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

"269. (ਏ) ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰ ਕਰਕੇ, ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ/ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ; (ਬੀ) ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਹਕੀਕਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੂੰ ਐਨਐਸਈਐਲ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਹਉਮੈ ਹੈ ਅਤੇ (ਸੀ) ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਸਹੂਲਤ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ।

59.2. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਆਧਾਰ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇੰਨੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਆਧਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਅਨੁਮਾਨ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਗਲਤ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਨਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਧਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਧਾਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕਰਨ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਧਾਰ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ, ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੂੰ ਖੁਦ ਇਸ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕੇਸ ਦੀਆਂ "ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਕੀਕਤਾਂ" ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਤੱਥ ਹਨ; ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਹਉਮੈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਅਧੀਨ ਹਨ। ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਕਾਰਨ ਦੱਸ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂ ਐਨਐਸਈਐਲ ਇਸਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਹਉਮੈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਕੀ ਏਕੀਕਰਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਫ।ਐਲ, ਇਸਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ, ਟਿੱਪਣੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਕੀ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਬੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟਿੱਪਣੀ ਲਈ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਉਕਤ ਆਧਾਰ ਧਾਰਾ 396(3) ਅਤੇ (4) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ , ਆਰਡਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

59.3. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਆਧਾਰ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੋਵੇਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਟੀਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"7.2.1. ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਨੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਬੋਰਡਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਦਿਮਾਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਵਪਾਰਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 27-04-2012 ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਦ ਫਾਰਵਰਡ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਤਸਵੀਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਹਕੀਕਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਐਫਐਮਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ 17-12-2013 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਹੈ।

"7.2.6. ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਕੋਲ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਅਣ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਸਤੂਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਜਬਰੀ ਏਕੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਲਮੇਲ, ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਏਕੀਕਰਨ ਜਾਂ ਤਾਲਮੇਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। , ਇਹ ਦਲੀਲ ਵਿਲੀਨਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਉਲਟ ਚਲਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਭੇਦ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ

ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਹਉਮੈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਵੇਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਐਕਟ ਦਾ 396 ਸਿਰਫ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਹਾਰਕ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

"7.2.8. ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਨੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਿਆਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਲਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ, ਜੋ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਲਗਭਗ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਟੇਕਹੋਲਡਰਾਂ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ."

(ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ)

ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪੈਰਾ 7.2.1 ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਕੱਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਹਕੀਕਤਾਂ ਅਤੇ ਐਫਐਮਸੀ ਆਦੇਸ਼ 17.12.2013 ਦਾ "ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮੋਡਿਟੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ"। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੋ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੈਂਖ ਦੀਆਂ "ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਕੀਕਤਾਂ" ਉਹ ਹਨ ਜੋ "ਐਫਐਮਸੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ 18.08.2014 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ "ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਕੀਕਤ" ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਈਐੱਨਆਰ 5600 ਕਰੋੜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸਦੀ ਮੂਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ "ਵਪਾਰਕ ਹਕੀਕਤ" ਸਿਰਫ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਜੋ ਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ 2014 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ), ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ (ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਦਿਖਾਏਗਾ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ). ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਨਤਕ ਭਰੋਸੇ ਅਤੇ ਵਸਤੂ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾਉਣਾ, 17.12.2013 ਦੇ ਐਫਐਮਸੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ, ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੁਝ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਐਫਟੀ।। ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ ਇਹ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਜੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਜੇਕਰ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 7.2.6 ਅਤੇ 7.2.8 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ

ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਧੋਖਾਧੜੀ" 'ਤੇ ਕੋਈ "ਨਿਰਣਾਇਕ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਹੀਂ ਏਕੀਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ। ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਹਉਮੈ ਹੈ।, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਵੇਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੈਰੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ 'ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਬਦਲੋ' ਦਲੀਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਲਈ, ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰਨ (ਏ) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਰਨ (ਬੀ) ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਰਨ (ਸੀ) ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਫਐੱਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 18.08.2014 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਨ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

59.4. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396 (4) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਟੇਕਹੋਲਡਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧ ਕਰੋ ਅਜਿਹੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਨੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ - ਇਹ ਸਿਰਫ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜੋ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬਿਲਕੁਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ. ਕਾਰਨ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ), ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 396 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰੇ 6.3 ਅਤੇ 7 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"6.3. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ, ਲੈਣਦਾਰਾਂ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਤਰਾਜ਼/ਸੁਝਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸਾ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7. ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ - ਇੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਏਕੀਕਰਨ 'ਤੇ ਕਈ ਇਤਰਾਜ਼, ਸੁਝਾਅ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਡਰਾਫਟ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 21-10-2014 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ 396. ਉਕਤ ਇਤਰਾਜ਼, ਸੁਝਾਅ ਅਤੇ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬੇਨਤੀਆਂ (ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ) ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇੱਥੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

59.5 ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲੇ ਹਾਂ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਕਾਰਨ (ਏ), (ਬੀ), ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਗਏ ਹਨ। "ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਐਫਆਈਆਈਐਲ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਕੇ, ਫਾਰਵਰਡ ਕੰਟਰੈਕਟਸ ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ / ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ," ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਨਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਆਰਡਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੀ ਹੈ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 17.12.2013 ਦੇ ਐਫਐੱਮਸੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਸਮੁੱਚੀ ਸਮੀਕਰਨ, "ਜੋ ਕਿ ਐਨਐਸਈਐਲ ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ" ਇਸ ਜਵਾਬ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਗਲੋਸ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਜਵਾਬ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਤਰਕ (ਬੀ) ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਹਕੀਕਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ" ਵਿੱਚ "ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ" ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ "ਅਤੇ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਨਐਸਈਐਲ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ, ਹੋਰ ਵੀ, ਇਸਦੀ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ"। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖੁਦ, ਪੈਰਾ 355 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, "ਇਹ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰਦਾ", ਅਤੇ ਅੱਗੇ, "ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ, ਜਾਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵੰਡਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ"। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸੰਸਥਾ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

60. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਗਣੇਸ਼ ਬੈਂਕ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਡਰਲ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਰਲੇਵਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਫੈਡਰਲ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕਈ ਹੋਰ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਸੀ। , ਫੈਡਰਲ ਬੈਂਕ ਨੇ ਪੂਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ.

61. ਗਣੇਸ਼ ਬੈਂਕ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜਦੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਹੁਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੀ, ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2004-05 ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"45. ਕਿਸੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਜਾਂ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। - (1) ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ, ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੋਰਟੋਰੀਅਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਮੋਰਟੋਰੀਅਮ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਜੇਕਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ

ਉਹ-

(ਏ) ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ

(ਸੀ) ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ; ਜਾਂ

(ਡੀ) ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, -

ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(i) ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ, ਜਾਂ

(ii) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਲਈ (ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ "ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਬੈਂਕ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)

ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਉਲਟ, ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਚਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੁਕਤਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

"34. ਧਾਰਾ 45 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ "ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ" ਵਾਕੰਸ਼ ਵਿਆਪਕ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕੇਵਲ ਧਾਰਾ 45 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਏਕੀਕਰਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 45(4) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇ ਹਿੱਤ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ 45(4) ਜਮ੍ਹਾਂਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ। ਸਕੀਮ ਦੇ ਫਰੇਮਿੰਗ ਦਾ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਮੋਰਟੋਰੀਅਮ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 45(2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੋਰਟੋਰੀਅਮ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਮ੍ਹਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ, "ਚੰਗੇ ਕਾਰਨਾਂ" ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਤੰਗ।

ਨਿਰਣਾ ਫਿਰ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"39. ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ 1990 ਤੋਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਸੰਬਰ 2003 ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ 4-1-2006 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ

ਦਿੱਤੀ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਝਿਜਕ ਦਿਖਾਈ ਸੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਨਵੀਂ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਪੈਸਾ ਲਿਆ ਕੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਦਾ ਆਕਾਰ ਘਟਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਸੀ। ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਬਚਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗਣੇਸ਼ ਬੈਂਕ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਉਕਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਮ੍ਹਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਦੂਸਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਕੋ ਇਕ ਵਿਕਲਪ ਬਚਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਸੀ।

62. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4) ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45(4)(ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਬੈਂਕ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ। ਇਹ ਧਾਰਾ 45(4) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਨਾਲ ਵਿਪਰੀਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਜਨ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਰਲੇਵਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਡਰਲ ਬੈਂਕ (ਭਾਵ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਬੈਂਕ ਦੀ) ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਇੱਛਾ, ਰਲੇਵੇਂ ਦੀ ਇੱਕ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਇੱਕ ਪੱਛਮੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਬੇਲਗਾਮ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਵੰਡ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਮ੍ਹਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਆਜ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਿਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੋ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ਼ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 45(ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਿਰ ਹੈ। 4). ਇਹ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 44 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ:

"44. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 45 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਵਿਚਾਰ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਹੈ। ਜਮ੍ਹਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਨੂੰਨੀਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, 2013 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ "ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀ" ਹੁਣ 2016 ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

63. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਜਿਹੇ

ਆਧਾਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ. ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:

"8. ਦੂਜਾ ਸਮਾਨ ਢੁਕਵਾਂ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕੁਝ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਇਸ ਲਈ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬ ਆਰਡਰ, ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੱਕ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਗੋਰਧਨਦਾਸ ਭਾਣਜੀ ਵਿੱਚ ਬੋਸ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ, ਬੰਬਈ ਬਨਾਮ ਗੋਰਧਨਦਾਸ ਭਾਣਜੀ, ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 16]:

"ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਹ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਆਰਡਰ ਪੁਰਾਣੇ ਵਾਈਨ ਵਰਗੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਵੱਡੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।"

ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ "ਸੰਤੁਸ਼ਟ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ "ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਇਸ ਲਈ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

64. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਲਵੇ ਰਿਕਰੂਟਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਕੇ. ਸ਼ਿਆਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (2010) 6 ਐਸਸੀਸੀ 614, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"44. ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਬੀਐਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਰ [(1978) 1 ਐਸਸੀਸੀ 405] ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

45. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮੱਧਮ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਡਲ, ਐਮ.ਪੀ. v. ਅਭਿਲਾਸ਼ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਸਾਰ ਸੰਮਤੀ [(1998) 9 ਐਸਸੀਸੀ 236] ਨੇ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਗਲੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਕਲ ਕਰਨ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਸਨ। ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਕੇਸ [(1978) 1 ਐਸਸੀਸੀ 405] ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਕਿ 4-6-2004 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਬੀਆਈ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਆਪਕ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਕੇਸ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਹਨ, ਭਾਵ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪੀਆਰਪੀ ਨਿਰਯਾਤ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਹੈ। v. ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ., (2014) 13 ਐਸਸੀਸੀ 692 [ਪੈਰਾ 8 'ਤੇ]। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਤੱਥ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸੰਸਥਾ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਕਿ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਵਿਚਕਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਏਕੀਕਰਨ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

65. ਸੈਕਸ਼ਨ 396(3) ਕਿਸੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਏਲਗਮੇਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ "ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ" ਜਾਂ "ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਅਤੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਜੋ ਸਿਰਫ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਇੱਕ ਏਕੀਕਰਨ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਮਿਲਾਵਟ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਾਭਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਿਲਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਘੋਲਨਸ਼ੀਲ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਲੈਣਦਾਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਿਲਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਲੈਣਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਭੇਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਏਕੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਸਾਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ, ਜਦੋਂ ਏਕੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਰ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਰ ਲੈਣਦਾਰ, ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ "ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ" ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਜਦੋਂ ਸ਼ੇਅਰ ਮੁੱਲ, ਅਸਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਘਟਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਏਲਗੇਮੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸਦੱਸ ਜਾਂ ਅਭੇਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਹਨ। ਧਾਰਾ 396 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਉਸਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਨਿਰਮਾਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਠੋਰਤਾ ਅਤੇ ਹਾਸੋਹੀਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 396(3) ਉਸ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

66. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 396(3), (3ਏ), ਅਤੇ (4)(ਏ) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰੇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ, ਲਗਭਗ ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਉਸਦੀ ਅਸਲ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਦਾ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੇ ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਦੁਖੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4)(ਏਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ, ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3ਏ) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇ.

67. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਲੇਖਾ) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 01.04.2015 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਘੱਟ ਨੈੱਟਵਰਥ (ਐਨਐਸਈਐਲ) ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਉੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨੈੱਟਵਰਥ (ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ) ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਅਤੇ ਐਫ।ਐਲ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨੈੱਟਵਰਥ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦਾ ਜਵਾਬ, ਜਿਸ ਨੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ" ਧਾਰਾ 396 ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐਫਟੀਆਈਐਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕਾਂ ਕੋਲ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਗਿਣਤੀ, ਇਹ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਮੁੱਲ ਏਕੀਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿੱਗਦੇ ਹਨ।

68. ਬਾਚਾ ਐਫ. ਗੁਜ਼ਦਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਖੁਦ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜੋ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰ ਖਰੀਦਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸ਼ੇਅਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਆਰਟੀਕਲ ਆਫ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਸ ਕੋਲ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਰਡ ਐਂਡਰਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ।

(ਪੰਨਾ 882 ਤੇ)

(ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ)

69. ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਐਸਕਾਰਟਸ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (1986) 1 ਐਸਸੀਸੀ 264 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ:

"84. ਕਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਬੇਸ਼ੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਆਜ ਜੋ ਉਸਦੀ ਸ਼ੇਅਰਹੋਲਡਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰ ਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਹੈ, ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਗੁਣ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਹਨ (1) ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ; (ਜੇ) ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਮਤਿਆਂ 'ਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ; (iii) ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣਾ; (iv) ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ; (v) ਕੁਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ; (vi) ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ; (vii) ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿੰਦੂਆਂ (iii) ਅਤੇ (vii) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਜਾਣਗੇ ਜਾਂ ਮਿਟ ਜਾਣਗੇ ਜੇਕਰ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਲੇਵੇਂ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ, ਜਿਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਜੇਕਰ ਰਲੇਵੇਂ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਰਕਮ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੂਰਵ-ਅਮਲਗੇਮੇਸ਼ਨ ਨਾਲੋਂ।

70. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਕੇਂਦਰੀ) ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਸਟੈਂਡਰਡ ਵੈਕਿਊਮ ਆਇਲ ਕੰਪਨੀ, [1966] 2 ਐਸਸੀਆਰ 367 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਇਹ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਆਜ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਭਿੰਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੈ।

(ਪੰਨਾ 374 ਤੇ)

71. ਮਿਹੀਰ ਐਚ. ਮਫਤਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮਫਤਲਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, (1997) 1 ਐਸਸੀਸੀ 579 ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 391 ਤੋਂ 394 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸ਼ੇਅਰ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਗਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

40. ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਕਾਉਂਟੈਂਸੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੇਨਿੰਗਟਨ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

"(1) ਪੂੰਜੀ ਕਵਰ,

(2) ਉਪਜ,

(3) ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਅਤੇ

(4) ਮੰਡੀਕਰਨ।

ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਉਚਿਤ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਤਿੰਨ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਤਰੀਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

(1) ਪ੍ਰਬੰਧਨਯੋਗ ਲਾਭ-ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਧੀ (ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ੇਅਰ ਕਮਾਈ ਦਾ ਢੰਗ)

(2) ਨੈੱਟਵਰਥ ਵਿਧੀ ਜਾਂ ਬਰੇਕ ਮੁੱਲ ਵਿਧੀ, ਅਤੇ

(3) ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਵਿਧੀ।"

ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਲੇਵੇਂ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦਿਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਮਤ ਸੀ ਜਾਂ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਏ ਗਏ ਔਸਤ. ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਆਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਦੇਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

72. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 12.02.2016 ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ 31.03.2015 ਦੀ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ ਤੋਂ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ ਆਈਐੱਨਆਰ 8.86 ਕਰੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਪੂੰਜੀ ਆਈਐੱਨਆਰ 60 ਕਰੋੜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁੱਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ। ਆਈਐੱਨਆਰ 51.54 ਕਰੋੜ ਦਾ ਅੰਕੜਾ. ਇਸਦੇ ਉਲਟ, 31.03.2015 ਤੱਕ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ, ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਸਾਲ ਲਈ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੀ ਕੁੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਆਈਐੱਨਆਰ 2779.94 ਕਰੋੜ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਸਾਲ 2007-2008 ਤੋਂ 2015-2016 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ 1000% ਤੋਂ 250% ਤੱਕ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਐਨ.ਐਸ.ਈ.ਐਲ. ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਦੇ ਇੱਕ ਵੀ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਲਈ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਆਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਮੁੱਲ ਵੀ ਘਟੇਗਾ।

73. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦਰਅਸਲ, 20.07.2015 ਦੀ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, "(vi) ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ/ਰਿੱਟ/ਜਨਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ" ਕਿ:

ਸੀ) ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਐਸਜੀਐਫ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਈ-ਸੀਰੀਜ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਭੌਤਿਕ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯਕੀਨੀ ਵਿੱਤੀ ਦਾਅਵੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਪੜਤਾਲਾਂ/ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ/ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜੋ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2014-2015 ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇਕਸਾਰ ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਅਣ-ਪਛਾਣੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਜੋਖਮ

ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ ਦੇ ਖਾਸ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਆਡਿਟ ਅਤੇ ਜਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਖ਼ਤਰਾ ਹੈ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਤਰੁਟੀਆਂ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅਣਪਛਾਤੇ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ/ਜਾਂਚ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਜੋਖਮ

ਪੁਲਿਸ (ਈਓਡਬਲਯੂ), ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਮੰਤਰਾਲਾ (ਐੱਮਸੀਆਰਏ), ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (ਈਡੀ), ਸੀਬੀ। ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਕਈ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਹੱਦ ਦੀ ਜਾਂਚ/ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੋਰਮਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਜਾਂਚਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਨੂੰ 24 ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ/ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ 5600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜੋ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ 'ਤੇ ਮਿਲਣ ਯੋਗ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ।

74. ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿੱਗਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 21.10.2014 ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ੇਅਰ ਮੁੱਲ ਜੋ ਕਿ ਆਈਐੱਨਆਰ 211.10 ਸੀ, ਦਸ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਘਟ ਕੇ ਆਈਐੱਨਆਰ 174.55 ਹੋ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 21.10.2014 ਤੱਕ, ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਢਹਿ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਜੁਲਾਈ, 2014 ਵਿੱਚ, ਭਾਵ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈ ਸੀ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟਾਕ ਮਾਰਕੀਟ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਲਾਭਦਾਇਕ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਆਈਐੱਨਆਰ 211.10 ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਆਈਐੱਨਆਰ 174.55 ਤੱਕ ਡਿੱਗਣ ਲਈ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ,

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 21.10.2014 ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਨਐਸਈਐਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪਲ 12.02.2016 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਕੀਮਤ 12.02.2016 ਨੂੰ ਆਈਐੱਨਆਰ 89.90 ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਕੇ ਆਈਐੱਨਆਰ 73.90 ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 24.02.2016 ਅਤੇ 29.02.2016 ਨੂੰ 73.10 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਅੱਗੇ। ਇਤਫਾਕਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ, "ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 396(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਹੈ।" ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ 01.04.2015 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਰਡਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 396(3) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਫਾਈਨਲ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਇਸ ਲਈ, ਅੰਤਿਮ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਉਲਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

75. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਆਰਡਰ ਬਰਾਬਰ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 396(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396(4)(ਏਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ, ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਾ 396(3ਏ), "ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ..... ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।" ਉਪ-ਧਾਰਾ (3ਏ) ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ "ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ" ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਹੋਵੇ। ਜਿੱਥੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ, ਇਸਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਐਲ.ਕੇ. ਰਤਨਾ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., [1986] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1049, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ

ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਰ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਮੀ, ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਠੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਸਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੁਕਸ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੇਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰ ਵਿਲੀਅਮ ਵੇਡ ਦੇ "ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ" (5ਵੀਂ ਐਡਨ.) 'ਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਇਲਾਸਿਕ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਨੇ (ਪੰਨਾ 487 'ਤੇ) ਦੇਖਿਆ ਹੈ, "ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਪਾਲਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ", ਅਤੇ

"ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸਹੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਅਪੀਲ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "

ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਗਰੀ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਲੀਰੀ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਵਹੀਕਲ ਬਿਲਡਰਜ਼ [(1971) 1 ਸੀਐਚ. 34, 49]। ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਦੱਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਜੋੜਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਡੀ ਨੋਵੋ, ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਦੱਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਮਾਮੂਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਆਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰਤਾ ਨਾਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਮੇਗਰੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਓਨਟਾਰੀਓ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੀ ਕਾਰਡੀਨਲ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਆਫ਼ ਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਕੋਰਨਵਾਲ, [(1974) 42 ਡੀ.ਐਲ.ਆਰ. (3ਡੀ) 323]। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸਲੰਗ ਬਨਾਮ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਮੇਟੀ, [(1974) 1 ਐੱਨ.Z.I.ਆਰ. 29] ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੀਡ ਬਨਾਮ ਰੌਲੇ [(1977) 2 ਐੱਨ.Z.ਐਲ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਸੀ. 472]"

(ਪੰਨਾ 1065-1066 'ਤੇ)

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, [1991] ਐਸਯੂਪੀਪੀ (1) ਐਸਸੀਆਰ 251 ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚਰਨ ਲਾਲ ਸਾਹੂ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, (1990) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਸਸੀਸੀ 613, ਕਿ ਭੋਪਾਲ ਗੈਸ ਲੀਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੀਰੀ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਵਹੀਕਲ ਬਿਲਡਰਜ਼, [1971] ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ। 34 ਸ਼ਾਇਦ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਸਧਾਰਨੀਕਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨੁਕਸ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਫੰਡ ਭੋਪਾਲ ਗੈਸ ਲੀਕ ਦੁਖਾਂਤ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗੀ। . ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਫਿਰ, ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਲਈ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ "ਗੈਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ" ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। 396(3) ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜੋ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 396 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3ਏ) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 2014 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 2743 ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਚੈਂਬਰ ਸੰਮਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਮਿਤੀ 01.04.2015, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 16.02.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ "ਗੈਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ" ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐੱਫਟੀਆਈਐੱਲ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਐਫਟੀਆਈਆਈ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਅਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 396(3) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 396(3) ਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਅੱਖਰ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

76. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਆਪਕ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 12.02.2016 ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 396 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਐਕਟ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇੱਥੇ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate